

**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

**FAKULTA
BIOMEDICÍNSKÉHO
INŽENÝRSTVÍ**

**BAKALÁŘSKÁ
PRÁCE**

2020

ING. KATEŘINA FAIT

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

Fakulta biomedicínského inženýrství
Katedra přírodovědných oborů

Oční optika se zaměřením na optometrické pracoviště v reálné praxi

Eye optics with focus on optometrist's workplace in real practice

Bakalářská práce

Studijní program: Biomedicínská a klinická technika

Studijní obor: Optika a optometrie

Autor bakalářské práce: Ing. Kateřina Fait

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Markéta Žáková

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Fait** Jméno: **Kateřina** Osobní číslo: **474360**
Fakulta: **Fakulta biomedicínského inženýrství**
Garantující katedra: **Katedra přírodovědných oborů**
Studijní program: **Biomedicínská a klinická technika**
Studijní obor: **Optika a optometrie**

II. ÚDAJE K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název bakalářské práce:

Oční optika se zaměřením na optometrické pracoviště v reálné praxi

Název bakalářské práce anglicky:

Eye optics with focus on optometrist's workplace in real practice

Pokyny pro vypracování:

Studentka se v bakalářské práci bude zabývat založením provozovny oční optiky v praxi. Shrne, jaké podmínky musí zájemce o podnikání v tomto oboru splňovat. Rozebere formy podnikání, vymezí výhody a nevýhody podnikání u fyzické či právnické osoby. Vysvětlí formy podnikání společnost s ručením omezeným a akciová společnost. Provede rešerši nad tématem optometrie v oční optice, zjistí, jaké jsou kompetence a vzdělání optometrysty, jak musí vypadat optometrické pracoviště, aby splňovalo všechny zákonné normy, jaké má mít technické vybavení a jakým způsobem toto zařízení poskytující zdravotnickou péči zaregistrovat. Ve své praktické části provede dotazníkový výzkum, ve kterém zjistí, jak reálné optometrické pracoviště splňují zákonné normy, technické vybavení a odbornost pracovníků. Provede srovnání s ideálním stavem, a zhodnotí, stávají-li se vybraných optometrických pracovišť.

Seznam doporučené literatury:

- [1] KUCHYNKA, P., Oční lékařství, ed. 2., Praha: Grada Publishing, 2016, ISBN 978-80-247-5079-8
- [2] RUTRLE, M., Přístrojová technika: učební text pro oční optiky a oční techniky, optometrysty a oftalmology, ed. 1, Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, Brno, 2000, 198 s., ISBN 80-701-3301-5
- [3] MAKALOVÁ, D., Živnostenský zákon a prováděcí nařízení vlády s komentářem: úplné znění podle stavu k 1.1.2019, ed. 1, Praha: Informační centrum ČKAIT, 2019, ISBN 978-80-88265-09-2

Jméno a příjmení vedoucí(ho) bakalářské práce:

Mgr. Markéta Žáková

Jméno a příjmení konzultanta(ky) bakalářské práce:

Datum zadání bakalářské práce: **17.05.2020**

Platnost zadání bakalářské práce: **19.09.2021**

doc. Ing. Lenka Lhotská, CSc.
podpis vedoucí(ho) katedry

prof. MUDr. Ivan Dylevský, DrSc.
podpis děkana(ky)

Název bakalářské práce: Oční optika se zaměřením na optometrické pracoviště v reálné praxi

Abstrak: Tato práce se zabývá založením oční optiky v reálné praxi. V teoretické části jsou popsány zákonné požadavky na založení oční optiky a možnosti podnikání v daném oboru. Další kapitola je zaměřena na optometristu a vyšetřovnu optometristy jako zařízení, které poskytuje zdravotnickou péči. Práce se zabývá legislativními požadavky na vybavení vyšetřovny optometristy a povinnosti při jejím zřizování a provozování. Praktická část práce se zabývá dodržováním legislativních norem v reálné praxi.

Klíčová slova:

oční optika, optometrista, vyšetřovna optometristy, zařízení poskytující zdravotní péči, legislativa

Bachelor's Thesis title: Eye optics with focus on optometrist's workplace in real practice

Abstract:

This thesis deals with a problem of establishing the optical store in a real-life practice. The theoretical part describes the legal standards necessary for setting up optical store as well as business opportunities in this field. The next chapter is focused on optometrist and optometrist's workplace as a facility providing a medical care. It also describes legislative requirements for compulsory equipment and a legal responsibilities resulting from establishment of optometrist's workplace as a facility providing a medical care and its operation. Practical part of the thesis deals with application of legislative standards in a real-life practice.

Key words:

optical store, optometrist, optometrist's work, facility providing medical care, legislative

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní Mgr. Markétě Žákové za vstřícný přístup a poskytování cenných odborných rad, konzultací i připomínek při tvorbě této práce.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem „Oční optika se zaměřením na optometrické pracoviště v reálné praxi“ vypracovala samostatně a použila k tomu úplný výčet citací použitých pramenů, které uvádím v seznamu přiloženém k bakalářské práci.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu §60 Zákona č.121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V *Kladně* dne

.....

podpis

Obsah:

1. Úvod.....	1
1.1 Cíl práce	1
2 Založení oční optiky	2
2.1 Fyzická osoba.....	4
2.2 Právnícká osoba.....	4
2.2.1 Společnost s ručením omezeným.....	5
2.2.2 Akciová společnost	6
2.3 Srovnání podnikání fyzická x právnícká osoba.....	8
3 Optometrie v oční optice	9
3.1 Historie optometrie.....	9
3.2 Kompetence optometristy	10
3.3 Vzdělání optometristy	12
3.4 Vyšetřovna optometristy	14
3.5 Zřízení optometrické vyšetřovny	18
4 Praktická část.....	21
4.1 Cíl praktické části.....	21
4.2 Výzkum	21
4.3 Hypotézy	22
4.4 Zpracování a výsledky	22
4.5 Vyhodnocení dotazníku.....	22
4.6 Diskuze.....	33
4.7 Shrnutí.....	35
4.8 Závěr.....	35
5 Seznam obrázků, tabulek a grafů.....	37

6	Seznam použité literatury	38
7	Přílohy	42
7.1	Dotazník	42

1. Úvod

Zaujalo mne téma založení oční optiky, a proto se ve své práci pokusím komplexně shrnout všechny formální náležitosti, které musí budoucí podnikatel při založení oční optiky splňovat. Dále provedu rozvalu nad tématem optometrie v oční optice. Vymezím, co otevření optometrické vyšetřovny podnikateli přinese, i jaké formální a administrativní náležitosti musí splnit při jejím založení. U každé problematiky najdeme odkaz na zákon, který danou oblast reguluje. Druhá kapitola nás úvodem seznámí s náležitostmi, které musí podnikatel splňovat, pokud se rozhodne podnikat v odvětví oční optiky. Dozvíme se, že oční optika, patří mezi živnosti vázané. Bude zde podrobně rozebráno za jakých podmínek, a kde lze živnost založit. Podkapitoly druhé kapitoly se budou zabývat formu podnikání, jaké formy podnikání existují, co znamená podnikat jako fyzická či právnická osoba. Třetí kapitola se zaměří na optometrii v oční optice, uvede kompetence optometristy, a vymezí postavení optometristy dle zákona. Dalším tématem, kterým se bude práce zabývat, je vyšetřovna optometristy, a požadavky na její věcné a technické vybavení. Třetí kapitola shrnuje, co je třeba pro úspěšné založení optometrické vyšetřovny. Čtvrtá kapitola se zaměří na dodržování legislativních norem v reálné praxi.

1.1 Cíl práce

Cílem teoretické části práce je komplexně shrnout problematiku založení oční optiky v reálné praxi. Vymezit, co je třeba pro založení splňovat, přehledně shrnout formy podnikání a podrobně popsat vyšetřovnu optometristy v oční optice. Práce je zpracována s cílem, obsáhnout všechny informace potřebné pro založení oční optiky. Ráda bych, aby má práce sloužila budoucím optometristům jako start do případného podnikání.

Cílem praktické části je provést dotazníkový výzkum, ve kterém zjistím, jak reálné optometrické pracoviště splňuje zákonné normy, technické vybavení a odbornost pracovníků. Provedu srovnání s ideálním stavem, a zhodnotím, aktuální stav vybraných optometrických pracovišť.

2 Založení oční optiky

Založit oční optiku lze formou právnické či fyzické osoby, každá forma podnikání má svá specifika, kterými se budeme dále zabývat. Bez ohledu na to, jako variantu zvolíme, musíme počítat s tím, že činnost oční optiky patří do živnosti ohlašovací vázané, to znamená, že pro vykonávání této živnosti musíme splňovat kromě všeobecných podmínek, i určité vzdělání a praxi v oboru. Podmínky živnostenského podnikání upravuje zákon č. 455/1991 Sb., tzv. Živnostenský zákon. Odbornou způsobilost pro vázané živnosti nalezneme v příloze č. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání neboli Živnostenského zákona. Občan České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie může prokázat odbornou způsobilost dokladem o uznání odborné kvalifikace vydaným uznávacím orgánem podle zákona o uznávání odborné kvalifikace.[1]

Obsah vázaných živností je uveden v příloze č. 2 Nařízení vlády č. 278/2008 Sb. o obsahových náplních jednotlivých živností. Podle tohoto nařízení je obsahem vázané živnosti Oční optika – „Individuální zhotovení, výdej a opravy optických korekčních zdravotnických prostředků, zjištění polohy zornic, inklinace a pronutí brýlového středu a dalších parametrů potřebných ke zhotovení optických korekčních zdravotnických prostředků určených do dálky, na čtení nebo jinou pracovní vzdálenost. Měření a vyhodnocení parametrů potřebných ke zhotovení optických korekčních zdravotnických prostředků, přepočítání lékařem nebo optometristou udané dioptrické hodnoty astigmatické korekce a výpočet změny korekce vzhledem k její konečné poloze před okem, přizpůsobení zhotoveného optického korekčního zdravotnického prostředku rozměrům hlavy uživatele tak, aby splňoval funkční, hygienické, bezpečnostní a estetické požadavky. Podávání odborných informací o způsobu používání optických korekčních zdravotnických prostředků a jejich údržbě, poradenství při výběru korekčních obrub, doporučení vhodných druhů a úprav brýlových čoček. V rámci živnosti lze provádět též prodej a opravy brýlových obrub, hromadně zhotovovaných optických korekčních zdravotnických prostředků, slunečních a ochranných brýlí. Prodej příslušenství k brýlím a kontaktním čočkám, pomůcek a prostředků určených k údržbě, k ochraně optických korekčních zdravotnických prostředků a ochranných prostředků zraku (například pouzdra na brýle, utěrky a kapaliny určené k čištění brýlových čoček).“[2]

Pro založení oční optiky je třeba splnit všeobecné podmínky provozování živnosti (plná svéprávnost a bezúhonnost) a alespoň jednu z níže zmíněných odborných způsobilostí:

- způsobilost k výkonu zdravotnického povolání optometristy podle zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění zákona č. 125/2005 Sb.,
- vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání diplomovaný oční optik nebo diplomovaný oční technik
- střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání oční optik nebo oční technik
- osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 4 roky praxe v oboru. [1,2]

Pokud podnikatel nesplňuje ani jednu z výše zmíněných odborných způsobilostí, a přeci by chtěl v oboru oční optika podnikat, je to možné, ale musí mít odpovědného zástupce. Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce upravuje živnostenský zákon v §11. Odpovědný zástupce je osoba, která splňuje odbornou způsobilost, a která odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování všech živnostenskoprávních předpisů. Odpovědný zástupce musí být s podnikatelem ve smluvním stavu, není nikde předepsáno, jakou formu má tento smluvní stav mít, může tedy být např: v pracovním poměru nebo na základě jiné smlouvy. [2]

Odpovědný zástupce může tuto funkci vykonávat maximálně pro 4 podnikatele:

- nesmí u něj trvat překážky provozování živnosti podle § 8 živnostenského zákona
- nebylo mu zrušeno nebo pozastaveno živnostenské oprávnění
- není členem dozorčí rady nebo jiného kontrolního orgánu u právnické osoby, u které vykonává funkci odpovědného zástupce. [2]

Podnikatel je povinen odpovědného zástupce nahlásit do 15 dnů živnostenskému úřadu, pokud odpovědný zástupce přestane vykonávat funkci nebo pokud přestane splňovat podmínky,

je podnikatel povinen ustanovit do 15 dnů jiného odpovědného zástupce. Odpovědný zástupce musí předem, písemně oznámit své ukončení výkonu funkce podnikateli. [2]

Vázanou živnost je třeba ohlásit na živnostenském úřadě, to můžeme udělat prostřednictvím kontaktních míst veřejné správy Czech POINT nebo elektronicky, prostřednictvím informačního systému Registru živnostenského podnikání. Na stánkách Ministerstva průmyslu a obchodu nalezneme registrační formulář, který k ohlášení použijeme. Ohlášení vázané živnosti podléhá správním poplatkům, tyto poplatky nalezneme v zákoně č. 634/2004 SB., o správních poplatcích. Nejdůležitějším poplatkem je poplatek za ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání 1000 Kč. [20]

Dalším krokem, je rozhodnutí, zda podnikat jako fyzická či právnická osoba. Pokud se rozhodneme podnikat jako fyzická osoba, všechny práva a povinnosti upravuje živnostenský zákon. V tomto případě vystupujeme jako živnostník a jedná se o jednoduchou formu podnikání.

Pokud se rozhodneme podnikat formou právnické osoby, všechna práva a povinnosti upravuje obchodní zákoník. V případě právnické osoby můžeme vybrat typ společnosti – Společnosti s ručením omezeným nebo Akciovou společnost.

2.1 Fyzická osoba

Fyzická osoba podniká na základě živnostenského oprávnění, podmínky pro získání živnostenského oprávnění jsou popsány v kapitole 2. Fyzická osoba podniká pod svým jménem a příjmením. Jedná se o jednoduchou formu podnikání, nemusí vést účetnictví, stačí, když vede daňovou evidenci. Povinnost vést účetnictví, nastává, pokud obrat přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok 25 000 000 Kč. Veškeré právní úkony smí provádět pouze fyzická osoba nebo jiné osoby na základě plné moci. Za závazky společnosti ručí fyzická osoba celým svým majetkem. [1]

2.2 Právnická osoba

V případě podnikání jako právnická osoba, se rozhodujeme mezi kapitálovou společností Společnost s ručením omezeným či Akciová společnost.

2.2.1 Společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezením je nejjednodušším typem kapitálové společnosti. V názvu společnosti musí mít označení „společnost s ručením omezeným“ nebo jednu z těchto dvou zkratk „spol. s.r.o.“ či „s.r.o.“. Dále její název nesmí být zaměnitelný s firmou jiného podnikatele a nesmí působit klamavě. Společnost může mít od jednoho do padesáti zakladatelů. [3,40]

2.2.1.1 Základní kapitál

Minimální výše základního kapitálu činí 1 Kč. Každý společník může mít ve společnosti pouze jeden vklad, minimum pro tento vklad je 1 Kč. Z výše uvedeného plyne, že minimální výše základního kapitálu může být 1 Kč, pouze pokud společnost zakládá pouze jeden zakladatel. Vklady společníků mohou mít peněžitou či nepeněžitou formu, nepeněžité vklady musí být zapsány ve společenské smlouvě nebo v písemném prohlášení o zvýšení vkladu nebo v prohlášení o převzetí vkladu. Pokud společnost zakládá pouze jeden společník, je společnost zapsána do obchodního rejstříku teprve, je-li splacen celý její základní kapitál. V případě založení více společníky, je možné ji zapsat do obchodního rejstříku teprve, je-li splaceno celé emisní ážio a z každého peněžitého vkladu je splaceno minimálně 30%. [21,40]

2.2.1.2 Ručení

Společnost ručí za své závazky celým svým majetkem. Společníci ručí společně a nerozdílně za závazky společnosti do výše souhrnu nesplacených částí vkladů všech společníků, podle stavu zápisu v obchodním rejstříku. [21,40]

2.2.1.3 Postup při zakládání s.r.o.

V prvním řadě je třeba sepsat společenskou smlouvu (pokud je pouze jeden zakladatel – zakladatelská listina), tato smlouva musí být sepsána formou veřejné listiny, tedy musí být vydána formou notářského zápisu.

K úspěšnému sepsání notářského zápisu, je zapotřebí mít:

- Název společnosti
- Sídlo společnosti – adresa sídla společnosti, současně přikládáme výpisy z katastru nemovitostí a souhlas vlastníka nemovitostí s umístěním sídla.
- Předmět podnikání, činnost společnosti
- Údaje o zakladatelích / společnících
- Základní kapitál a splnění vkladových povinností
- Údaje o jednatelích
- Údaje o správci vkladu – osoba, která spravuje vklady před vznikem společnosti
- Údaje o nepeněžitých vkladech

Sepsáním notářského zápisu došlo k založení společnosti, vznik společnosti je datován, až po zapsání do obchodního rejstříku, k tomu je třeba mít také potvrzení od banky o složení základního kapitálu a již výše zmíněné živnostenské oprávnění. [4,21,40]

Nejvyšším orgánem s.r.o. je valná hromada společníků, veškeré informace o její působnosti můžeme nalézt v Obchodním Zákoníku §125. Mezi nejdůležitější úkony valné hromady patří jmenování a odvolávání jednatelů, změny společenské smlouvy, schvalování účetní uzávěrky. Valná hromada může jmenovat i dozorčí radu a její členy, v praxi se s tím však u tohoto druhu společnosti prakticky nesetkáváme. [4,21,40]

Statutárním orgánem s.r.o. je jednatel či jednatelé, ty nesou veškerou právní odpovědnost za chod společnosti, vedení účetnictví, povinnosti vůči úřadům atd. [4,21,40]

2.2.2 Akciová společnost

Akciová společnost je obchodní kapitálová společnost, v názvu musí mít obsaženo akciová společnost či zkratku „akc.spol.“ nebo „a.s.“. Akciovou společnost mohou založit dvě či více fyzických osob nebo jedna právnická. [4,39]

2.2.2.1 Základní kapitál

Minimální výše základního kapitálu je 2 000 000 Kč, základní kapitál lze složit v peněžitě i nepeněžitě formě, v případě nepeněžitě formy musí být majetek oceněn soudním znalcem. Částka základního kapitálu musí být rovnoměrně rozdělena na určitý počet akcií, jmenovitá

hodnota akcie není stanovena. Počet akcionářů není shora ani zdola omezen. Třicet procent z jmenovité hodnoty akcií, musí být splaceno ještě před podáním návrhu na zápis akciové společnosti do obchodního rejstříku. [4,21,39]

Existuje i forma akciové společnosti s veřejnou nabídkou akcií, jejíž minimální základní kapitál je 20 000 000 Kč, pro účely této práce se však touto formou nebudeme dále zabývat. [4,21,39]

2.2.2.2 Ručení a orgány společnosti

Společnost ruší celým svým majetkem, akcionáři neručí za závazky společnosti.

Nejvyšší orgánem akciové společnosti je valná hromada, kterou tvoří akcionáři. Valná hromada je zodpovědná za změny stanov, rozhodnutí o zvýšení a snížení základního kapitálu, volba a odvolávání členů představenstva, volba a odvolání členů dozorčí rady, schválení roční účetní závěrky, rozhodnutí o rozdělení zisku, rozhodnutí o zrušení společnosti. Valná hromada je usnášení - schopna pokud jsou na ní přítomni akcionáři, kteří vlastní akcie jejich jmenovitá hodnota přesahuje 30% základního kapitálu společnosti.

Statutárním orgánem a.s. je představenstvo, tvoří ho minimálně 3 členové, rozhoduje o všech záležitostech společnosti, krom záležitostí v kompetenci valné hromady. Dozorčím orgánem a.s. je dozorčí rada, ta dohlíží na činnost představenstva, musí ji tvořit minimálně 3 členové. Členové dozorčí rady nemohou být současně členy představenstva. Dozorčí rada je povinná ze zákona. [4,21,39]

2.2.2.3 Postup při zakládání akciové společnosti

V případě založení akciové společnosti fyzickými osobami, je podepsaná zakladatelská smlouva ve formě notářského zápisu. Při založení akciové společnosti právnickou osobou se sepisuje zakladatelská listina formou notářského zápisu.

Zakladatelská smlouva musí obsahovat:

- Název firmy
- Sídlo společnosti
- Předmět podnikání
- Částku navrhovaného kapitálu, počet akcií a jejich jmenovitou hodnotu

- Kolik akcií upisuje který zakladatel, za jaký emisní kurz, způsob a lhůtu pro splacení emisního kurzu (emisní kurz = cena akcie, tato částka nesmí být nižší než jmenovitá hodnota akcie, výjimku tvoří zaměstnanecké akcie)
- Správce vkladu

Kromě zakladatelské smlouvy, je třeba mít ještě doklady – doklad o splacení vkladu (potvrzení správce vkladu a úředně ověřený podpis), doklady o sídle, doklady o členech představenstva, doklady o členech dozorčí rady (výpis z rejstříku trestů členů představenstva a dozorčí rady), doklady do sbírky listin (společenskou/zakladatelskou listinu, podpisové vzory, znalecké posudky), výpis z živnostenského rejstříku viz výše.

Poté podáme návrh na zápis nové akciové společnosti do obchodního rejstříku. [4,21]

2.3 Srovnání podnikání fyzická x právnická osoba

Podnikání jako fyzická osoba je nejjednodušší a nejlevnější formou podnikání. Mezi její největší výhody patří dle mého názoru, jednoduchost založení a nevznikající povinnost vést účetnictví. Pokud bychom se rozhodli v podnikání dále nepokračovat, snadno ho zrušíme. Na druhou stranu, největší nevýhodu, podnikat touto formou vidím v ručení, od začátku ručíme celým svým majetkem. V případě, že by se nám podnikání z jakéhokoli důvodu nevydařilo, přicházíme o celý svůj majetek, i kdyby úpadek zavinila třetí strana, není to polehčující okolností. Fyzická osoba platí daň z příjmu 15%, dále odvádí sociální a zdravotní pojištění ze všeho co vydělá, sociální ani zdravotní pojištění nelze odečíst od základu daně, na druhé straně může uplatnit výdaje paušálem. [1,2,22,28]

Pokud se rozhodneme podnikat jako právnická osoba, opět musíme zvážit výhody i nevýhody tohoto podnikání. Výhody představuje omezené ručení, ručíme pouze majetkem společnosti (u s.r.o. ještě do výše nesplacených vkladů), v případě nezdaru, přijdeme o majetek do podnikání vložený, ale soukromý majetek zůstane nedotknut. Pokud se rozhodneme pro podnikání ve více lidech, jsou v této formě lépe ošetřené práva a povinnost všech společníků. Právnická osoba platí daň z příjmu 19% a srážkovou daň ze zisku rozděleného mezi společníky 15%, sociální a zdravotní pojištění hrazená za zaměstnance je daňově uznatelným nákladem, dále lze pro zaměstnance získat benefity (příspěvek na životní pojištění atd), podnikatel může zaměstnat i sám sebe. Nevýhodou tohoto podnikání je administrativní náročnost při zakládání i vedení společnosti. Jako právnická osoba musíme vždy vést účetnictví, a je zde rozdíl i ve stanovování daňového základu, daň z příjmu se vypočítává ze všech vystavených faktur. Tedy i z těch faktur, které dosud nebyly zaplacené, je zde větší tlak na dobré zacházení s firemním

cash flow. Právníckou osobu na rozdíl od fyzické je náročnější zrušit, nelze ji přerušit ani pozastavit. Při zakládání akciové může být nevýhodou i minimální výše základního kapitálu 2 000 000 Kč. [4,21]

Z mého pohledu by bylo výhodnější založit oční optiku jako právnická osoba. Na rozdíl od fyzické osoby, je zde výhoda omezeného ručení. Pokud se rozhodneme do podnikání nejt sami, jsou zde dobře ošetřena práva a povinnosti společníků. Dle mého názoru právnická osoba působí důvěryhodněji a snadněji si buduje svou image (na rozdíl od fyzické osoby můžeme podnikat pod libovolným názvem). Při rozhodování o formě kapitálové společnosti, bych dala přednost Společnosti s ručením omezeným, její založení i vedení je méně náročné než u Akciové společnosti. Základní kapitál je zde přehlednější než u akciové společnosti, a také není dána jeho minimální výše. Minimální výši základního kapitálu, zde uvádím jako výhodu, ale je třeba si uvědomit, že investice do vlastního podnikání budou mnohonásobně vyšší než minimální základní kapitál pro s.r.o.

3 Optometrie v oční optice

Zřízení vyšetřovny optometristy není v oční optice povinné. Pokud se rozhodneme jí ve své optice otevřít, rozšiřuje to nabídku služeb, které oční optika může nabídnout, především o měření zraku a aplikaci kontaktních čoček. Nabídka těchto služeb je velkou konkurenční výhodou. Je třeba si však uvědomit, že zřízení vyšetřovny optometristy podléhá mnoha legislativním normám, kterým se budeme věnovat v kapitole 3.3 a 3.4.

3.1 Historie optometrie

Optometrie a optika jsou velmi staré obory. Již na počátku sedmnáctého století si můžeme všimnout vyobrazení brýlí na různých obrazech, koncem devatenáctého a začátkem dvacátého století se brýle stávají běžnou a nezbytnou pomůckou. [36] Počátkem sedmnáctého století Johannes Kepler popsal funkci sítnice a zjistil, že myopii lze korigovat konkávními a hypermetropii konvexními čočkami. [30] Za zakladatele optometrie považujeme Benita Daza de Valdes, napsal třídílné dílo „El uso de anteojos“. Deza de Valdes popisuje čočky ke korekci vad zraku, konstrukci čoček a pojednává o vnímání obrazu při jejich použití. Ve svých knihách popisuje zrakové funkce, zrakové nedostatky, a dále se zabývá vlastnostmi konvexních a

konkávních čoček. [31] Za zakladatele fyziologie oka považujeme Thomase Younga (1773-1829), který jako první popisuje akomodaci oka a astigmatismus. [32] Mezi českými vědci, musíme zmínit především anatoma a fyziologa Jana Evangelistu Purkyně (1787-1869), který položil základní kámen pro keratometrii oka. Věnoval se odrazu světla na přední segment oka – tzv. purkyňovy obrazy, které vznikají odrazem na lámavých plochách oka (přední a zadní plocha rohovky, přední a zadní plocha čočky), tyto znalosti byly použity pro měření zakřivení rohovky a další diagnostiku oka. [33,35] V roce 1851 Hermann von Helmholtz objevil oftalmoskop a oftalmometr, za jejich pomoci zkoumal sítnici oka a akomodaci závislou na různých vzdálenostech. Jeho teorie o akomodaci zůstala v platnosti až do konce dvacátého století. Hermann von Helmholtz se dále zabýval teorií prostorového vidění, barevného vidění a vnímání obrazu. [37] Dvacáté století bylo pro optometrii průlomové, počátkem dvacátého století holandský oftalmolog Hermann Sneller (1834-1908) zkonstruoval první optotyp pro měření zrakové ostrosti. Franciscus Cornelius Donders jako první popisuje závislost akomodace na věku a zavádí použití prizmat a cylindrických čoček. [35,31]

3.2 Kompetence optometristy

Jednotlivé činnosti optometristy jsou upraveny vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotních pracovníků a jiných odborných pracovníků. Touto vyhláškou se ruší vyhláška č. 424/2004 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, a vyhláška č. 401/2006 Sb. [5]

Optometrista je podle zákona nelékařský zdravotnický pracovník. Zdravotnický pracovník s odbornou způsobilostí, bez odborného dohledu a bez indikace má podle zákona [č. 55/2011, § 3 odst.1, str. 483-484] tyto odborné způsobilosti.

- poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,
- dbá na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví,
- vede zdravotnickou dokumentaci a další dokumentaci vyplývající z jiných právních předpisů,
- pracuje s informačním systémem zdravotnického zařízení,

- poskytuje pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí, případně pokyny lékaře,
- podílí se na praktickém vyučování ve studijních oborech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných středními školami a vyššími odbornými školami, v akreditovaných zdravotnických studijních programech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných vysokými školami v České republice a ve vzdělávacích programech akreditovaných kvalifikačních kurzů,
- podílí se na přípravě standardů. [23]

Optometrista může pracovat bez odborného dohledu a bez indikace nebo pod odborným dohledem očního lékaře. Optometrista pracující bez odborného dohledu má u osob starších 15 let věku tyto kompetence.

- doporučovat vhodné druhy a úpravy brýlových čoček,
- poradenská činnost v oblasti refrakčních vad, poradenská činnost při výběru kontaktních čoček a informace při zacházení s nimi
- vyšetřovat zrakové funkce a provádět metrická vyšetření refrakce oka,
- určit refrakční vadu a provádět korekce, zhodnotit a doporučit zda je ke korekci refrakční vady vhodné použít dioptrické brýle, kontaktní čočky nebo speciální optické pomůcky
- vyšetření předního segmentu oka pro potřeby korekce refrakčních vad, při podezření na oční onemocnění upozornit pacienty a doporučit vyšetření u lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie,
- aplikovat kontaktní čočky, vysvětlit péči o kontaktní čočky, informovat o doplňkovém sortimentu, pravidelné kontroly oka uživatelů kontaktních čoček
- přejímat, kontrolovat, ukládat léčivé přípravky, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,
- přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

Pokud optometrista pracuje pod dohledem očního lékaře, jeho kompetence se rozšiřují, výše uvedené činnosti může praktikovat i u osob mladších 15 let, dále může provádět vyšetření na oftalmologických diagnostických přístrojích, tyto vyšetření nehodnotí ani nestanovuje diagnózu. [23]

3.3 Vzdělání optometrů

Optometrie má v České republice svou historii už od roku 1969. První vzdělávání optometrů bylo dvouleté specializační studium, které bylo zřízeno jako zvyšování kvalifikace zkušených očních optiků. Vzdělání probíhalo na třech pracovištích v Praze, Brně a Olomouci. Roku 1972 se stal trvalým sídlem Institut pro další vzdělávání středních zdravotnických pracovníků v Brně. Od roku 1986 bylo otevřeno vzdělávání očních optiků v Olomouci na přírodovědecké fakultě Palackého univerzity, obor Optika a Optoelektronika se zaměřením na aplikovanou optiku a optometrii. V roce 2004 byl vydán zákon č.96/2004 Sb. o nelékařských zdravotnických oborech, který vymezil postavení optometrů, ten byl pro obor optometrie zlomový. Vzdělání optometrů je dále v České republice upraveno zákonem o požadavcích na studijní programy nelékařských zdravotních povolání č. 39/2005 Sb. Dle tohoto zákona musí optometrista absolvovat akreditovaný studijní program na vysoké škole. [6] V České republice studium optometrie nabízejí tři univerzity: Masarykova univerzita, (Lékařská fakulta v Brně), Univerzita Palackého, (Přírodovědecká fakulta v Olomouci), ČVUT, (Fakulta biomedicínského inženýrství v Kladně). Jedná se o tříleté denní bakalářské studium, zakončené titulem Bc. (bakalář). [7]

Masarykova univerzita, Lékařská fakulta, Brno

Masarykova univerzita byla založena v roce 1919. Sestává z devíti fakult s více než 200 katedrami, klinikami a ústavy. [8]

Studium optometrie je oborem Specializace ve zdravotnictví, studijní obor Optometrie je bakalářské prezenční studium. Na fakultě je tento obor vyučován od roku 1993/1994. V roce 1997 vznikla na této fakultě katedra Optometrie a Ortoptiky. Cílem studia je připravit a vychovat absolventy, kteří budou mít dostatečně široký základ vzdělání v matematicko-fyzikálních disciplínách a ve zdravotnictví se zaměřením na optiku a optometrii. Rozvoj studijního programu je zaměřen na harmonizaci studijních plánů s Asociací evropských škol a univerzit optometrie (AEUSCO), Masarykova univerzita v Brně je členem této asociace. [8]

Univerzita Palackého v Olomouci

Studium optometrie bylo poprvé otevřeno v akademickém roce 1986/1987, obor Optika a Optoelektronika se zaměřením na aplikovanou optiku a optometrii. V letech 1993/1994 na toto studium navázalo bakalářské mezioborové studium Optometrie. Změna legislativy v roce 2005,

zákon č. 96/2004 Sb, toto studium ukončila, a od roku 2005 je možno tento obor studovat na přírodovědecké lékařské fakultě v Olomouci. Od roku 2009 má univerzita akreditaci pro vyučování prezenčního magisterského studia Optometrie, studijní program Specializace ve zdravotnictví. Předměty vyučované v tomto oboru jsou kompatibilní se schválenými materiály pro výuku optometrie sestavenými Asociací evropských škol. [9]

České Vysoké učení technické v Praze

V letech 1994-2002 bylo možné optometrii studovat na Lékařské fakultě UK v Praze v bakalářském studiu. V roce 2002 fakulta neobnovila akreditaci, poslední studenti skončili studium na této fakultě v roce 2005. [10]

V roce 2008 Fakulta biomedicínského inženýrství ČVUT v Praze rozšířila akreditaci a založila nový obor Optika a Optometrie v prezenční formě studia, zahájení výuky proběhlo v akademickém roce 2009/2010 v Kladně. [11]

Vzdělání optometristů v rámci Evropy není jednotné. Optometristi mají v různých zemích Evropy rozdílné kompetence. Po vzniku EU byly vytvořeny organizace chránící evropské školy a školy s výukou optometrie (AESCO) a organizace, které se snaží o koordinaci evropského vzdělání a nastavení obecně platných pravidel tohoto oboru. Hlavním cílem těchto organizací je sjednotit optometrii v EU a stanovit evropskou zkoušku z optometrie (Evropský diplom), přijímaný celou EU. [12] Získání evropského diplomu je podmíněno složením zkoušky, zkouška se skládá ze tří okruhů:

1. Optika a aplikovaná optika (obecná a geometrická optika, zrakové vnímání, proces vidění a optické přístroje)
2. Klinické vyšetření a péče (vývoj vidění, refrakce, slabozrakost, oční motilita, binokulární vidění, kontaktní čočky, vyšetřovací techniky, dětská optometrie, refrakční chirurgie a další)
3. Biologické a lékařské vědy (neurologie, anatomie, histologie, mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, biostatistika, anatomie a fyziologie oka, oční farmakologie a biologie oka).

Zkouška se skládá z praktické a teoretické části. Teoretická část je ve formě testu. Praktická část je soubor předem stanovených úkolů, který uchazeč musí splnit za stanovený limit. Podmínkou k získání Evropského diplomu je úspěšné složení teoretické i praktické části. Zkouška probíhá dvakrát do roka v Anglii, Francii a Německu. Všeobecný trend v Evropě je

synchronizace předmětů a zkoušek na univerzitách, tak aby odpovídaly požadavkům Evropského diplomu. Bohužel zákonodárné orgány jednotlivých členských zemí Evropské unie Evropský diplom optometrie prozatím neuznávají. [13,34]

3.4 Vyšetřovna optometrů

Vyšetřovna optometrů je zdravotní zařízení, požadavky na věcné a technické vybavení zdravotnických zařízení nalezneme ve vyhlášce č.92/2012 –Sb., o požadavcích na minimální technické i věcné vybavení. Zdravotní zařízení musí:

- z hlediska stavebně technických požadavků na prostory a na jejich funkční a dispoziční uspořádání umožňovat funkční a bezpečný provoz,
- tvořit provozně uzavřený a funkčně provázaný celek,
- být umístěno v nebytových prostorech splňujících obecné požadavky na výstavbu,
- mít zajištěnu dodávku pitné vody a dodávku teplé vody, pokud není zajištěn její ohřev na místě,
- mít zajištěn odvod odpadních vod,
- být vybaveno systémem přirozeného nebo umělého větrání a systémem vytápění,
- mít zajištěno připojení na veřejný rozvod elektrické energie,
- být vybaveno připojením k veřejné telefonní síti, a to pevné nebo mobilní, pokud není dále uvedeno jinak.“ [14]

Provozní prostory zdravotnického zařízení dále dělíme na základní a vedlejší. Mezi základní prostory patří ty prostory, ve kterých jsou prováděny zdravotní výkony. Pro optometristu je tímto místem vyšetřovna. Vyšetřovna musí mít minimální podlahovou plochu 13m². Na každém pracovišti musí být přítomna čekárna, ta musí mít minimální podlahovou plochu 7m². Vzhledem k tomu, že se v této práci zabýváme optometrickou vyšetřovnou, která je součástí oční optiky, můžeme, jako čekárnu využít obchodní část provozovny. Další povinnou výbavou každé provozovny je WC pro pacienty, to musí být vybaveno umyvadlem přímo v kabině WC nebo v chodbičce. WC může být společné pro pacienty a zaměstnance v případě, kdy zdravotnické zařízení ambulantní péče sestává z maximálně dvou ordinací lékařů nebo pracovišť dalších zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků. Tedy v případě optometrické vyšetřovny v oční optice, můžeme vybudovat jen společné WC pro pacienty a

zaměstnance. Dále jsou v zákoně uvedeny normy pro prostory, které se týkají biologického materiálu a operačních výkonů. Vzhledem k tomu, že optometrista se ani jednou z těchto činností nezabývá, nebudeme se těmito parametry zabývat ani v této práci. Dále musí mít vyšetřovna přístup k dennímu světlu, možnost větrání okny, minimální světlou výšku 3,0m, pokud toho nelze nedocílit, je přípustná světlá výška 2,5m, minimální teplota vzduchu 22°C a vlhkost vzduchu 30-50%. Pro čekárny platí mírnější pravidla, pokud nelze zabezpečit denní osvětlení, stačí osvětlení umělé, větrání je možno zabezpečit vzduchotechnickými zařízeními, světelná výška musí být minimálně 2,4m. Minimální teplota vzduchu je 20°C, vlhkost je shodná pro parametry s vyšetřovnou. [14,38]

Vedlejší prostory, jsou prostory, kde nejsou prováděny zdravotní výkony. Jedná se o prostory, které slouží jako zázemí. Dle nařízení vlády č. 361/2007 Sb. sem řadíme sanitární zařízení pro zaměstnance, skladovací prostory, místnost pro odpočinek. Za sanitární zařízení pro zaměstnance, můžeme v našem případě považovat zřízené WC pro pacienty a zaměstnance. Skladovací prostory můžeme nahradit vhodnými skříněmi, které umístíme do vyšetřovny. Místnost pro odpočinek může a nemusí být zřízena, pokud se rozhodneme tuto místnost zřídit, můžeme udělat společné odpočívací prostory pro optiky i optometry. [14,38]

Legislativní vyhláška č.92/2012 Sb. upravuje věcné vybavení pracoviště zdravotního pracovníka, uvedeme si výčet, který je zaměřen na optometrickou praxi na samostatném optometrickém pracovišti – vyšetřovací polohovací křeslo, umyvadlo, dřez, dřez na tekutý odpad, nábytek na vyšetřovací přístroje, židle – křeslo pro pacienta, skříň na léčivé přípravky, kartotéční skříň, chladnička, lokální vyšetřovací svítidlo, věšák. Z výše uvedených věcí nejsou všechny nezbytně nutné, vždy záleží na tom, s jakým materiálem optometrista pracuje, pokud některou z věcí nepotřebuje, je třeba to vždy uvést do protokolu. [24]

- *skříň na léčivé přípravky* – většina optometristů nemá ve své vyšetřovně léčivé přípravky, tedy nemusí vlastnit ani tuto skříň, často se setkáváme v optometrické praxi se skříní na roztoky, zvlhčovací kapky, kontaktní čočky atd,
- *dřez* – pokud optometrista nepracuje s biologickým materiálem, není nutné,
- *dřez na tekutý odpad* – pokud nepracuje s tekutým odpadem, není nutné,
- *chladnička* – pokud v optometrické praxi nemáme přípravky, které musejí být v chladu - nemusí být. Roztoky, kontaktní čočky a většina zvlhčovacích kapek, má být uchováváno v pokojové teplotě.

- *vyšetřovací polohovací křeslo* – pro účely optometrického vyšetření, je třeba mít vertikálně polohovatelné křeslo, pokud pořídíme více polohovatelné křeslo, může se nám hodit například při aplikaci kontaktních čoček,
- *umyvadlo* – musí být vždy povinnou výbavou optometrické vyšetřovny, hygiena optometristy, hygiena pacienta při aplikaci kontaktních čoček. Součástí umyvadla by mělo být dezinfekční mýdlo a papírové utěrky.

Dále musí mít optometrista i základní technické vybavení pracoviště. To je upraveno vyhláškou č. 92/2012 Sb, O technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení. Mezi toto vybavení patří vyšetřovací křeslo s lampou, brýlová skříň, šterbinová lampa, optotypy, vybavení k určení barvocitu, zácvikový stolek se zrcadlem a osvětlením, přístroj na měření zakřivení oční rohovky, fokometr, skiaskop nebo autorefraktometr. Doporučené vybavení je bezkontaktní tonometr pro měření nitroočního tlaku. Vedle těchto věcí může mít optometrista i další přídavná zařízení, které mu usnadňují práci. Čím moderněji bude pracoviště vybaveno, tím lepší bude mít postavení v konkurenčním odvětví. [24]

- *vyšetřovací křeslo s lampou* – jak jsem uváděla výše, je žádoucí, aby křeslo bylo vertikálně polohovatelné, mělo by mít přídavné osvětlení, které používáme při vyšetřování klienta do blízka.
- *brýlová skříň* – brýlová skříň je sada zkušebních optických čoček, pomocí kterých je pacient vyšetřován, brýlová skříň obsahuje sférické čočky (spojky, rozptylky) v párech, astigmatické čočky v párech, prizmatické čočky, filtry (červený, zelený), centrovací kříže, okluzní clony, matové clony, šterbiny o šířce 1-1,5mm, kruhové clony o průměru 1-2-3 mm, Jacksonovy zkřížené cylindry různých hodnot (0,25 – 1,0), Maddoxův cylindr. Součástí brýlové skříně je zkušební astigmatická brýlová obruba.[15,29] Brýlovou skříň můžeme nahradit foropterem, foroptem je digitální přístroj sloužící k rekrakci oka, na rozdíl od brýlové obruby se nenasazuje na obličej, ale pacient přes něj kouká jako přes dalekohled. Brýlová skla jsou v tomto přístroji měněna automaticky, stiskem tlačítka. Kterou z těchto možností optometrista zvolí, je na něm, zda je pro pacienta výhodnější zkušební obruba nebo foropter je k diskuzi a nejsou na to zcela jednoznačné názory. [27]
- *šterbinová lampa* – slouží především k vyšetření předního segmentu oka, vyšetřujeme zejména víčka, rohovku, limbus a přední komoru. Šterbinovou lampu používáme při výběru vhodných kontaktních čoček. Pokud by optometrista při vyšetření na šterbinové

lampě měl podezření na patologický stav oka, nedagnostikuje, ale doporučí pacienta na další vyšetření k očnímu lékaři.

- *optotypy* – jsou normované soubory znaků, mají několik řádků umístěných pod sebou, tyto řádky jsou řazeny od největšího po nejmenší. U každého řádku je číslice udávající v metrech vzdálenost, ze které má zdravé oko vidět znaky příslušného řádku, vizus neboli zraková ostrost se označuje zlomkem, v němž v čitateli se uvádí vzdálenost, ze které se provádí vyšetření, a ve jmenovateli řádek, který nemocný přečte. U dospělých se zraková ostrost zpravidla určuje na písmenech.
- *vybavení k učení barvocitu* – pseudoizochromatické tabulky, tabulky obsahují body různých barev a jasů, barevné body vytvářejí určité číslice písmena či geometrické tvary na pozadí odlišně zbarvených bodů. Osoba s porušeným barvocitem není schopna úspěšně identifikovat znaky. [15,29]
- *Zácvikový stůl se zrcadlem a osvětlením* – stůl sloužící pro zácvik aplikace kontaktních čoček, stůl by měl mít u sebe pohodlnou židli, velké zrcadlo a dobré osvětlení.
- *autorefraktometr nebo skioskop* – autorefraktometr je přístroj pro automatické určení parametrů oka, promítá obraz na sítnici a analyzuje počet dioptrií potřebný ke korekci zraku. [15] Jedná se o tzv. objektivní refrakci, která je výchozím bodem pro práci optometristy. Skioskop je manuální přístroj k měření objektivní refrakce. Optometrista si může vybrat, zda bude ve své vyšetřovně používat autorefraktometr nebo skioskop.
- *přístroj na měření zakřivení oční rohovky* - slouží k údajím o zakřivení oční rohovky, který je velmi důležitý pro správný výběr kontaktních čoček. Tento přístroj je často součástí autorefraktometru.
- *fokometr* – je přístroj k měření vrcholové lámavosti brýlových čoček. Umožňuje změření sférických, torických, prizmatických i víceohniskových čoček. Fokometr může být klasický (mechanický, sledujeme okulárem) nebo automatický. [16]

Všechny tyto přístroje je třeba kontrolovat a kalibrovat. Kontrola přístrojů by měla probíhat 1x ročně. Majitel je povinný si kontrolu sám objednat, technik zastupující firmu, která přístroj dodala, vyhotoví protokol o kontrole a zároveň stanoví datum další kontroly. Kalibrace přístrojů je dána v pokynech výrobce.

3.5 Zřízení optometrické vyšetřovny

Pokud se rozhodneme optometrickou vyšetřovnu zařídit, je třeba si uvědomit, že se jedná o zařízení poskytující zdravotní péči podle zákona č.372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, zařízení poskytuje zdravotní péči v tom rozsahu, v jakém je poskytování zdravotní péče stanoveno v rozhodnutí o registraci. Pokud se zařízení rozhodne pro změnu týkající se údajů obsažených v rozhodnutí o registraci, je povinno tuto změnu oznámit do 15 dnů příslušného orgánu a doložit doklady, které je třeba při žádosti o změnu registrace připojit. [17,25]

Pro zřízení zařízení poskytující zdravotní péči je třeba podat žádost na místně příslušném krajském úřadě, na odboru sociálních a zdravotnických věcí, na oddělení zdravotnictví nebo přes webové stránky daného úřadu. Žadatel musí být majitelem zařízení a musí mít oprávnění k provozování zařízení poskytující zdravotní péči. Pokud je žadatelem fyzická osoba, je nutné mít pro registraci tyto údaje: jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo, je-li provozovatelem právnická osoba, musíme doložit tyto údaje: název, sídlo, právní forma, jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo osoby nebo osob, které jsou statutárním orgánem. Registraci úřad dělá na základě zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování. [25]

K žádosti o registraci musíme přiložit: [25]

- doklad o vzdělání nelékařského zdravotnického pracovníka, v tomto případě doklad o vzdělání optometristy
- doklad o zdravotní způsobilosti
- souhlas orgánu příslušného k registraci s personálním a věcným vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované nestátním zařízením podle vyhlášky č. 211/2010 Sb. O technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení
- seznam všech přístrojů, které budou užívány – název přístroje, firma od které je přístroj pořízen, způsob jeho použití
- osvědčení k výkonu povolání bez odborného dohledu, vydané Ministerstvem zdravotnictví České republiky. Doklad o registraci a vzdělání ostatních optometristů, pokud budou na daném pracovišti působit.
- provozní řád – schvaluje příslušná hygienická stanice, vychází ze zákona č. 267/2015 Sb. o ochraně veřejného zdraví a vyhlášky č.306/2012 o provozu zdravotnického zařízení. Nicméně přesný návod ani formulář jak provozní řád vytvořit neexistuje, proto je lepší nejprve si domluvit s příslušnou hygienickou stanicí konzultaci, a náležitosti s ní probrat.

Provozní řád musí obsahovat základní údaje: název pracoviště, adresa, telefonní číslo, jméno vedoucího pracoviště, údaje o zaměstnancích, zaměření pracoviště a rozsah poskytované péče, popis prostorů včetně informace o místnostech, vybavení vyšetřovny, počet toalet, umyvadel, přítomnost dřezu na tekutý odpad, v případě nepřítomnosti zaznamenáno, že tekutý odpad nevzniká, potvrzení přívodu pitné a teplé vody, přítomnost telefonického připojení. V provozním řádu musí být uvedeno, že optometrsta nepoužívá žádné přístroje, u kterých vzniká povinnost sterilizace a nepracuje s biologickým materiálem. Také zde musí být informace o úklidu, jak často v prostorech probíhá a jaké dezinfekční prostředky jsou k tomu využity, údaje musí být uvedeny i pro úklid pracovních ploch, přístrojů a pomůcek. Dále uvádíme výčet přístrojů, které ve vyšetřovně využíváme, u těchto přístrojů musíme uvést jejich pracovní postup. S provozním řádem musíme seznámit všechny zaměstnance, a ti provozní řád podepíší. Dále musí být přítomna informace o tom, kdo provozní řád vypracoval a kdo odpovídá za jeho dodržování. [26]

- pokud zařízení provozuje zahraniční právnická nebo fyzická osoba, s výjimkou státních příslušníků členských států Evropské unie, souhlas Ministerstva zdravotnictví České republiky
- místo provozování zařízení, pokud je zařízení v nájemním prostoru, tak i nájemní smlouvu
- výpis z rejstříku trestů – osoba, která žádost podává, musí být trestně bezúhonná
- zdravotní způsobilost – vydá praktický lékař
- pojištění odpovědnosti za škodu – je povinné pokud zařízení zaměstnává alespoň jednoho pracovníka, pojištění slouží k pojištění škody, která by mohla vzniknout zaměstnancům při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s nimi.
- zaplacení správního poplatku 1000 Kč

Vzhledem k časové a administrativní náročnosti, je lepší kontaktovat příslušný krajský úřad a hygienu předem, můžeme tak s předstihem projednat všechny podrobnosti žádosti, případně zjistit jejich specifické požadavky a připravit se na ně. Registrace zařízení poskytující zdravotní péči probíhá do 30 dnů od podání žádosti. Po splnění náležitostí se povolení vydává na dobu neurčitou. [18]

Kontroly v zařízení poskytující zdravotní péči se řídí zákonem č. 552/1991 Sb, o státní kontrole, provádí je krajský úřad, hygiena a živnostenský úřad. [18]

Na závěr bych se ráda zmínila o dokumentu, který není pro optometristy povinný, ale dle mého názoru, je dobré ho v provozovně evidovat. Jedná se o „Záznam o informovaném souhlasu“. Tento dokument chrání optometristu před případným nařčením ze strany klienta. Vyhotovilo ho společenstvo českých optiků a optometristů, obsahuje: osobní údaje o klientovi, informace o zdravotním stavu klienta, léky užívané klientem, prodělané oční operace, rodinná anamnéza, vysvětlení typu vyšetření, které optometrista provádí, údaje o optometrické provozovně, datum, podpis klienta, podpis optometristy. Klient svým podpisem potvrzuje a souhlasí s vyšetřením, které optometrista provádí. [19]

4 Praktická část

Praktická část bude zaměřena na optometrickou vyšetřovnu jako zařízení poskytující zdravotní péči. V této kapitole se budu zabývat očními optikami, jejichž součástí jsou optometrické vyšetřovny. Jak už jsme si uvedli výše, optometrické vyšetřovny se zaměřují na měření refrakce a aplikaci kontaktních čoček. Vzhledem k tomu, že u obou těchto činností nám jde v první řadě o zdraví pacienta, je třeba, aby tyto vyšetřovny splňovaly stanovené legislativní normy a pracovali v nich kompetentní zaměstnanci.

4.1 Cíl praktické části

Cílem praktické části je zjistit, zda optometrické vyšetřovny v očních optikách splňují legislativní normy. Nejdříve se zaměřím na skutečnost, zda jsou všechny optometrické vyšetřovny v očních optikách registrované jako zařízení poskytující zdravotní péči. Dále vyjdu ze znalostí z teoretické části, o technickém a věcném vybavení optometrických vyšetřoven a porovnáím ho se stávající skutečností v optometrických vyšetřovnách. Závěrem výsledky přehledně zpracuji a přednesu aktuální stav optometrických vyšetřoven. V případě zjištění nepříznivého stavu v některé z oblastí se pokusím navrhnout řešení stávajícího stavu.

4.2 Výzkum

Výzkum budu provádět formou dotazníku, dotazník bude koncipován do jedenácti otázek, které se budou věnovat věcné stránce a technickému vybavení optometrické vyšetřovny, vzdělání optometristy, vzdělání majitele optiky atd. Otázky mají vždy možnosti a) – d) nebo je u některých možné dopsat vlastní odpověď. O vyplnění dotazníků poprosím majitele očních optik nebo jejich zaměstnance. Při rozeslání dotazníků využiji osobní kontakty na majitele nebo zaměstnance očních optik a ty také poprosím, zda by dotazníky mohli rozeslat mezi své známé, tímto postupem chci docílit, pravdivého vyplnění dotazníků a relevantních výsledků pro svou práci. Dotazníky jsou anonymní, při vyhodnocení nespojuji odpovědi s danými provozovny. Tato informace je velmi důležitá pro osoby, které dotazník budou vyplňovat, ráda bych předešla jakýmkoli obavám z vyplnění pravdivých, ale zákonu nevyhovujících požadavků. Odpovědi uvedené v dotazníku budou sloužit pouze k vypracování této bakalářské práce. Při zasílání dotazníků se zaměřím na oční optiky, které jsou umístěné v Praze a několika dalších městech České republiky. Odpovědi z dotazníků poté slovně i graficky zpracuji a porovnáím stávající

skutečnost s legislativními normami, dále zpracuji závěr, v kterém bude zřejmé, zda optiky dodržují všechny legislativní normy, v případě, že některé normy nedodržují, uvedu, které to jsou, a navrhnou možné řešení. Z dotazníků také zpracuji závěr, kolik očních optik má optometrickou vyšetřovnu.

4.3 Hypotézy

Na začátku výzkumu jsem si stanovila tři hypotézy. Tyto hypotézy závěrem práce potvrdím nebo vyvrátím. První dvě hypotézy jsou stanoveny na základě předpokladu, že pokud se oční optika rozhodne provozovat optometrickou vyšetřovnu, tak by měla k jejímu zřízení přistupovat zodpovědně a plnit zákonem dané požadavky. Poslední hypotéza zjišťuje množství optometrických vyšetřoven na našem trhu ve vybraných očních optikách, a je vedena předpokladem, že oční optiky, chtějí mít konkurenční výhodu, a proto většina má optometrickou vyšetřovnu ve své oční optice.

- H1: oční optiky jejichž součástí jsou optometrické vyšetřovny, jsou registrovány jako zařízení poskytující zdravotní péči
- H2: optometrické vyšetřovny a jejich vedlejší prostory odpovídají legislativním normám
- H3: více než polovina očních optik nabízí i optometrické služby.

4.4 Zpracování a výsledky

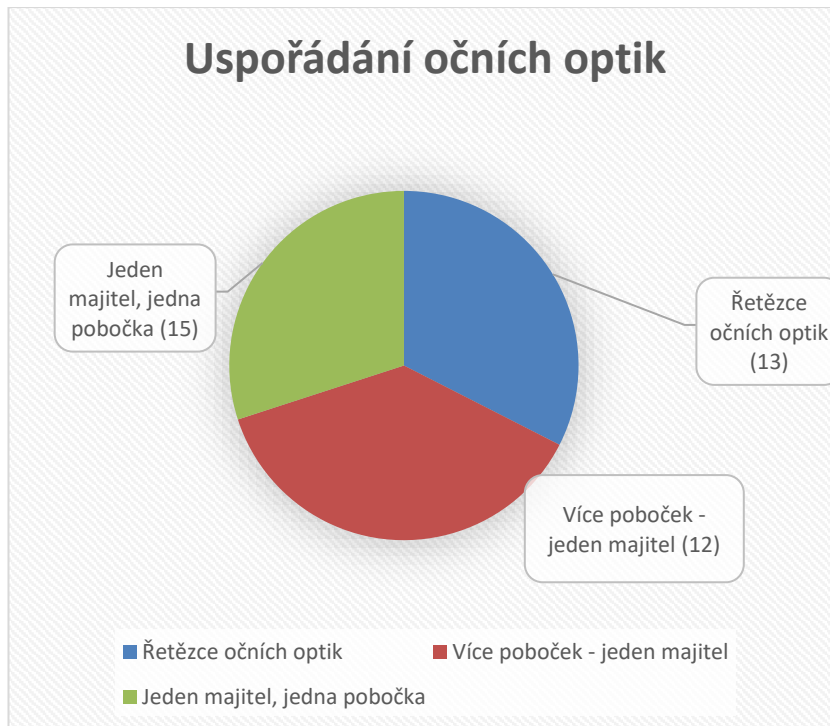
Oslovila jsem 50 očních optik především v Praze, Brně, Plzni a Českých Budějovicích atd. Dotazníky jsem zaslala prostřednictvím e-mailu nebo sociální sítě facebook. Zpět jsem dostala 40 vyplněných dotazníků, které v této kapitole budu zpracovávat. Dotazník, který jsem vybraným očním optikám zaslala, je uveden v příloze č. 1.

4.5 Vyhodnocení dotazníku

První otázka

První otázka se zabývá uspořádáním vybrané oční optiky, ve svém dotazníku uvádím tři možnosti uspořádání oční optiky: a) oční optika patří do řetězce optik, b) oční optika je jedna z několika poboček jednoho majitele, c) oční optika je jediná provozovna majitele. V případě,

že oční optika je součástí řetězce optik nebo je součástí několika poboček jednoho majitele, je pro každou provozovnu vyplněn zvláštní dotazník, protože poměry na jednotlivých provozovnách se liší. V grafu č. 1. můžeme vidět, že našeho výzkumu se účastní 13 očních optik, které jsou součástí řetězce optik, 15 očních optik, které jsou pod jedním majitelem, ale mají více poboček a 12 očních optik, které jsou jedinou oční optikou majitele.

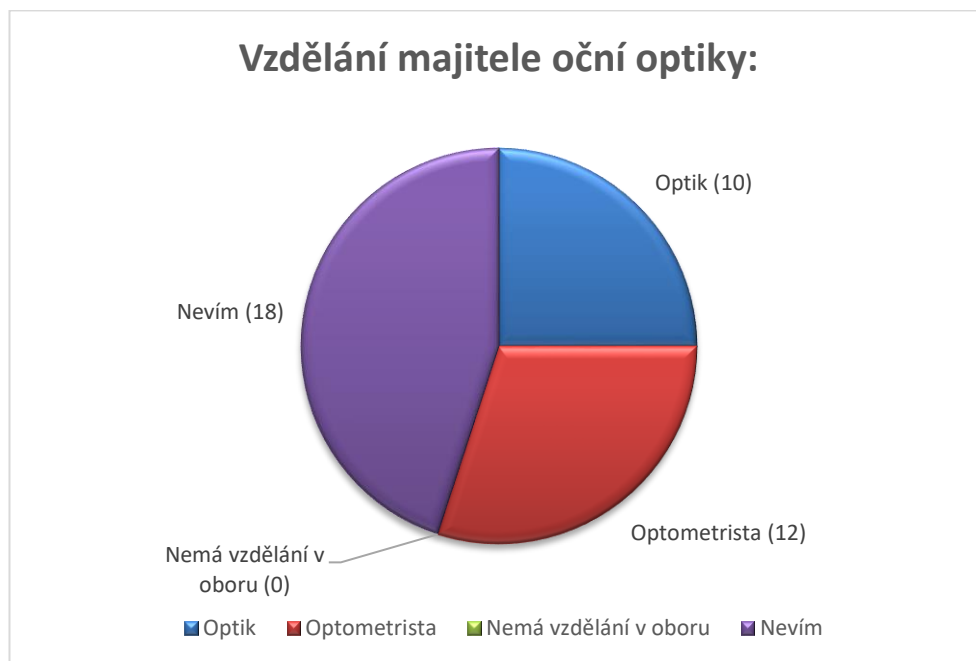
Graf: č. 1. Uspořádání očních optik

Druhá otázka

Druhá otázka je zaměřena na vzdělání majitele očních optik. U vybraných řetězců očních optik, bylo nemožné kontaktovat s vyplněním dotazníků přímo jejich majitele. O vyplnění dotazníků jsem musela požádat zaměstnance řetězců, ti bohužel neměli informace o vzdělání majitelů. Vzhledem k hierarchii zaměstnanců v řetězci, je nad každým zaměstnancem či vedoucím provozovny velké množství nadřízených a informaci o vzdělání majitele nemají, v důsledku této skutečnosti jsem k otázce č. 2 musela přidat možnost d) Nevím. Tato možnost byla vyplněna u všech dotazníků od řetězců očních optik. Informaci o vzdělání majitelů jsem se snažila zjišťovat i prostřednictvím internetu, konkrétně živnostenského a obchodního rejstříku, bohužel majitelé vybraných řetězců jsou zahraniční firmy, a u těch se mi nepodařilo dohledat jejich přímé majitele. Dále jsem kontaktovala jednotlivé pobočky řetězců a pokusila

se zjistit, zda mají na své provozovně uvedenou informaci o odpovědném zástupci, zhruba 60% z nich uvedlo, že informaci o odpovědném zástupci na svojí pobočce uveřejněnou mají, a že odpovědný zástupce je vedoucí dané provozovny. Bohužel ani z těchto informací nemůžeme s jistotou říci, zda majitel má nebo nemá vzdělání v oboru.

Graf č.2 znázorňuje, že 18 očních optik odpovědělo, že neznají vzdělání svého majitele, v tomto čísle je obsaženo všech 13 řetězců očních optik a 5 očních optik mající jednu nebo několik poboček. Ze zbývajících 22 očních optik, od kterých jsme dostali informaci o vzdělání majitele, má vzdělání v oboru všech 22. Z toho můžeme vyvodit závěr, že více než polovina majitelů očních optik jsou vzděláni v oboru optika nebo optometrie. U ostatních bohužel odpověď neznáme, můžeme se pouze domnívat, zda mají nebo nemají vzdělání v oboru.

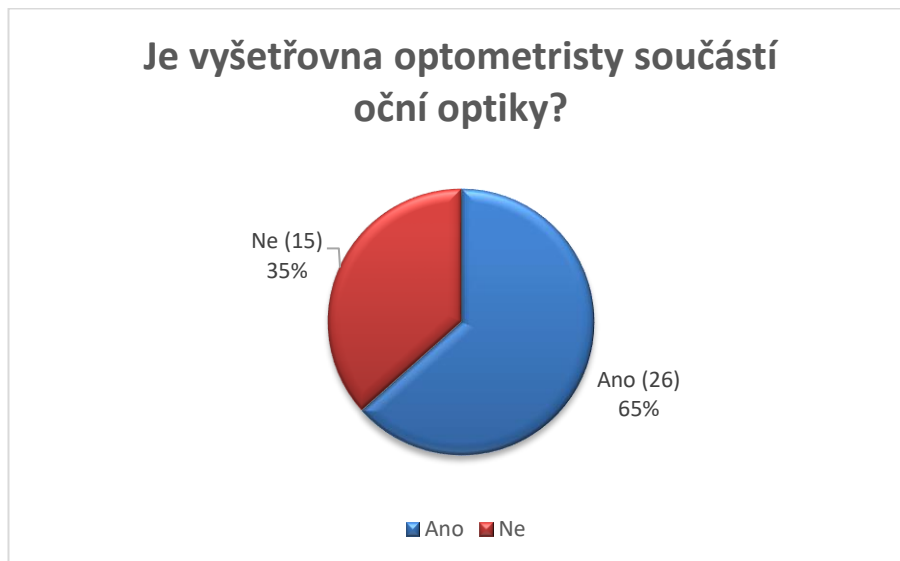

Graf: č. 2. Vzdělání majitele oční optiky

Třetí otázka

Třetí otázka zjišťuje odpověď na otázku, zda má oční optika na svém pracovišti vyšetřovnu optometristy. V grafu č. 3. vidíme, že 26 (65%) očních optik má vyšetřovnu optometristy, a 15 (35%) očních optik ji nemá. U některých řetězců očních optik nebo očních optik, které mají více poboček a patří pod jednoho majitele, nejsou optometrické vyšetřovny zřízeny na všech pracovištích. Domnívám se, že je to z důvodu úspor, klientovi lze refrakci či aplikaci

kontaktních čoček zprostředkovat na jiné pobočce a majitel nemusí mít ve všech svých pobočkách prostor pro vyšetřovnu, vybavení vyšetřovny a kompetentní zaměstnance.

Graf: č. 3. Je vyšetřovna optometristy součástí oční optiky ?

Na obrázku č. 1. vidíme, odpověď na otázku „Je vyšetřovna optometristy součástí oční optiky?“ pro jednotlivé oční optiky. Ve všech zmíněných kategoriích více než polovina očních optik má zřízenou vyšetřovnu optometristy.

Řetězce	Jedna provozovna	Více provozoven
<ul style="list-style-type: none"> • Ano 9 • Ne 4 	<ul style="list-style-type: none"> • Ano 10 • Ne 5 	<ul style="list-style-type: none"> • Ano 7 • Ne 5

Obrázek: č. 1 Rozložení pro jednotlivé oční optiky

Čtvrtá otázka

Čtvrtá otázka se ptá, zda je vyšetřovna optometristy registrovaná jako zařízení poskytující zdravotní péči. Ve třetí otázce jsme zjistili, že 26 očních optik z celkových 40 má zřízenou vyšetřovnu optometristy, vzhledem k tomu, že další otázky jsou zaměřeny na vyšetřovnu optometristy, budeme nyní pracovat pouze s těmito 26 očními optikami. V grafu č. 4. vidíme,

že 18 očních optik je zaregistrovaných jako zařízení poskytující zdravotní péči, to odpovídá 69%, u 8 očních optik se nám tuto informaci nepodařilo zjistit. U této otázky jsme nedostali žádnou odpověď, že by daná oční optika nebyla registrovaná jako zařízení poskytující zdravotní péči, můžeme se pouze domnívat, že u zmíněných 31%, od nichž se nepodařilo odpověď získat, je to způsobeno nedostatečnou informovaností zaměstnanců.

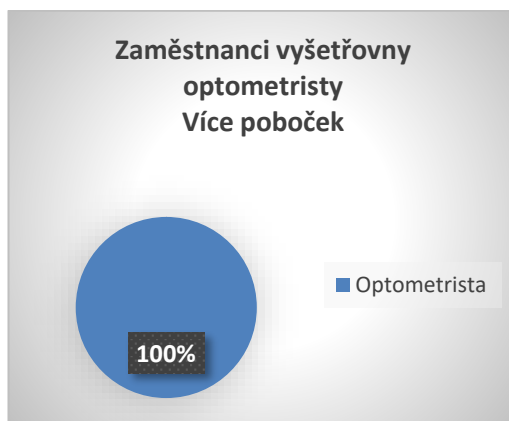
Graf: č. 4. Vyšetřovna optometristy je registrovaná jako zařízení poskytující zdravotní péči?

Pátá otázka

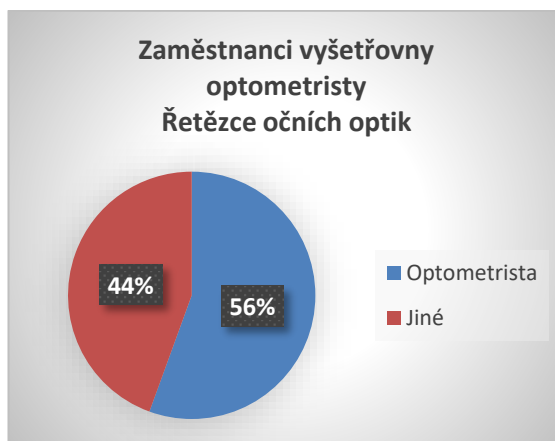
Pátá otázka odpovídá na otázku, kdo vyšetřuje ve vyšetřovně optometristy. U očních optik, které jsou pouze jednou pobočkou majitele nebo u více poboček, které spadají pod jednoho majitele, bylo 100% odpovězeno, že optometrické služby vykonává optometrista. U řetězců očních optik jsme zaznamenali odpovědi: u pěti provozoven vykonává optometrické služby optometrista, a u čtyřech provozoven vykonává optometrické služby oční optik, který má zkušenosti s refrakcí nebo student optometrie. Výsledky jsou zpracovány v grafech č. 5,6,7, u očních optik s jednou nebo více provozovnami je zákonem daný požadavek splněn u 100%, u řetězců očních optik je zákonem daný požadavek splněn u 56%. U zbývajících 44% v případě poskytování služby optikem, který má zkušenosti s refrakcí, není splněn zákonem daný požadavek, v případě studenta optometrie, musí na studenta dohlížet odpovědný pracovník, tuto informaci nemáme k dispozici, a proto nevíme, jestli v tomto případě zákonné normy splňují či nikoli.

Graf: č. 5 Zaměstnanci vyšetřovny optometristy. Jedna pobočka

Graf: č. 6 Zaměstnanci vyšetřovny optometristy. Více poboček

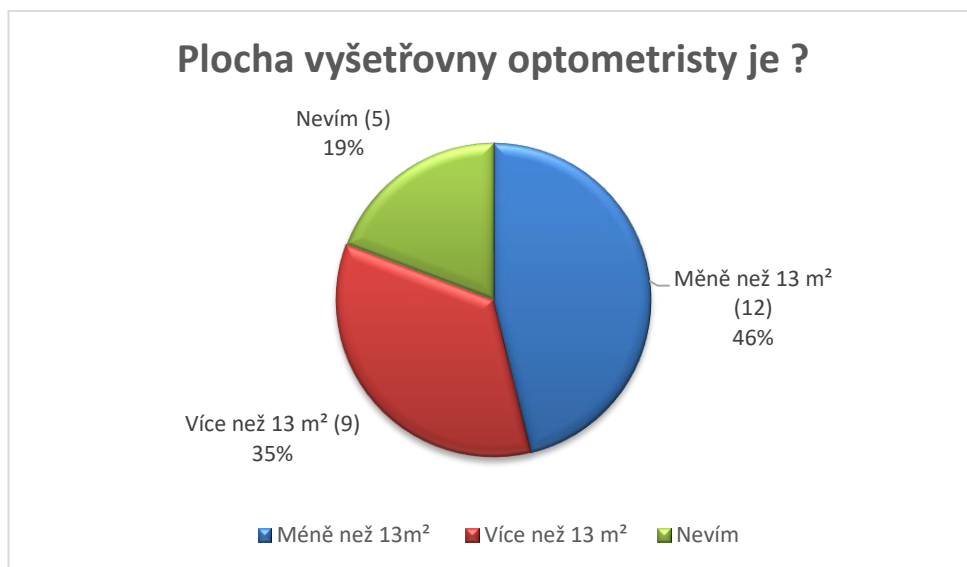

Graf: č. 7 Zaměstnanci vyšetřovny optometristy. Řetězce očních optik

Šestá otázka

V šesté otázce se ptáme na podlahovou plochu vyšetřovny optometristy. Možnosti této otázky jsou a) méně než 13 m², b) 13 m² a více, c) nevím. Minimální podlahová plocha vyšetřovny optometristy dle zákona musí být alespoň 13 m². U této otázky jsem předpokládala, že mnoho zaměstnanců neví přesnou podlahovou plochu optometrické vyšetřovny, abych se vyvarovala odpovědi c) nevím ve většině případů, poprosila jsem je, zda by bylo možné tuto plochu alespoň odhadnout nebo rámcově změřit. Je tedy možné, že v některých případech z důvodu nepřesného měření zaměstnanců mohlo dojít k chybným odpovědím.

Na grafu č. 8. vidíme, že většina vyšetřoven optometristy ve vybraných očních optikách nesplňuje zákonem stanovené požadavky, 46% vyšetřoven je menších než zákon požaduje, 35% vyšetřoven optometristy splňuje zákonem dané požadavky, a u 19% jsme plochu vyšetřovny optometristy nedokázali zjistit.

Graf: č. 8. Plocha vyšetřovny optometristy je ?

Sedmá otázka

Dalším zákonným požadavkem na vyšetřovnu optometristy je její umístění tak, aby měla přístup k dennímu světlu. V této otázce se ptáme na její umístění, k dispozici je několik možností a) vyšetřovna optometristy je umístěna u okna b) vyšetřovna optometristy není umístěna u okna, ale má k dispozici kvalitní umělé osvětlení c) vyšetřovna optometristy není umístěna u okna, je v ní málo světla. 14 z oslovených očních optik odpovědělo, že vyšetřovna je umístěna u okna a tedy splňuje zákonný požadavek „přístup k dennímu světlu“. 10 odpovědělo, že vyšetřovna optometristy není umístěná u okna, ale má k dispozici kvalitní umělé osvětlení, a 2 že vyšetřovna optometristy není umístěna u okna a je v ní málo světla.

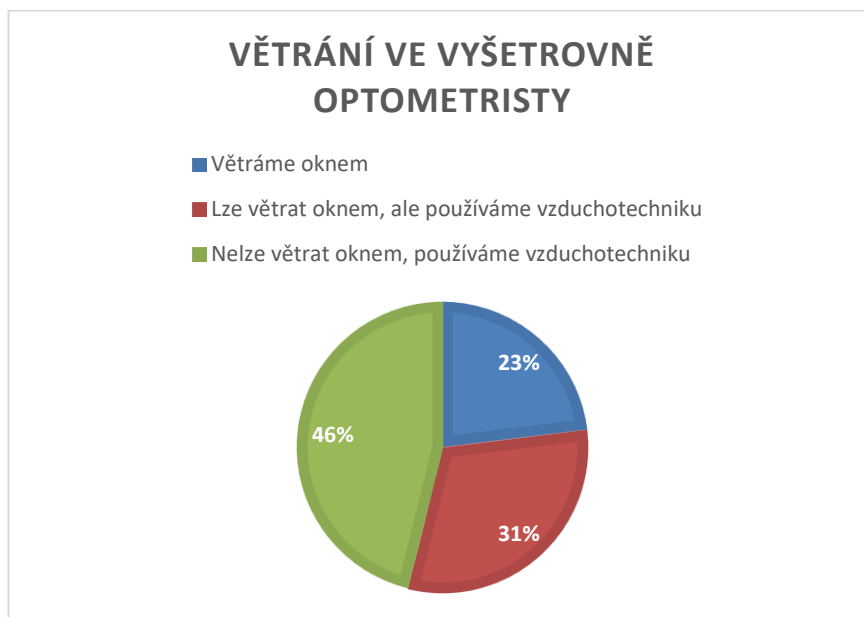
Na grafu č. 9, můžeme vidět, že 54% z vybraných očních optik splňuje zákonné požadavky a 46% nesplňuje zákonné požadavky.

Graf: č. 9. Umístění vyšetřovny optometristy.

Osmá otázka

Osmá otázka se odkazuje na další zákonnou normu, vyšetřovna optometristy musí mít možnost větrat okny. U této otázky jsou v dotazníku tři možnosti, ve vyšetřovně optometristy: a) větráme oknem b) lze větrat oknem, ale používáme vzduchotechniku c) nelze větrat oknem, používáme vzduchotechniku. Na grafu č. 10., vidíme, že zákonnou normu možnost větrat okny splňuje 54% vybraných vyšetřoven optometristy, ovšem pouze 23% z nich okny opravdu větrá. 46% nesplňuje zákonný požadavek možnost větrání okny. 77% z oslovených používá pro účely větrání vzduchotechniku.

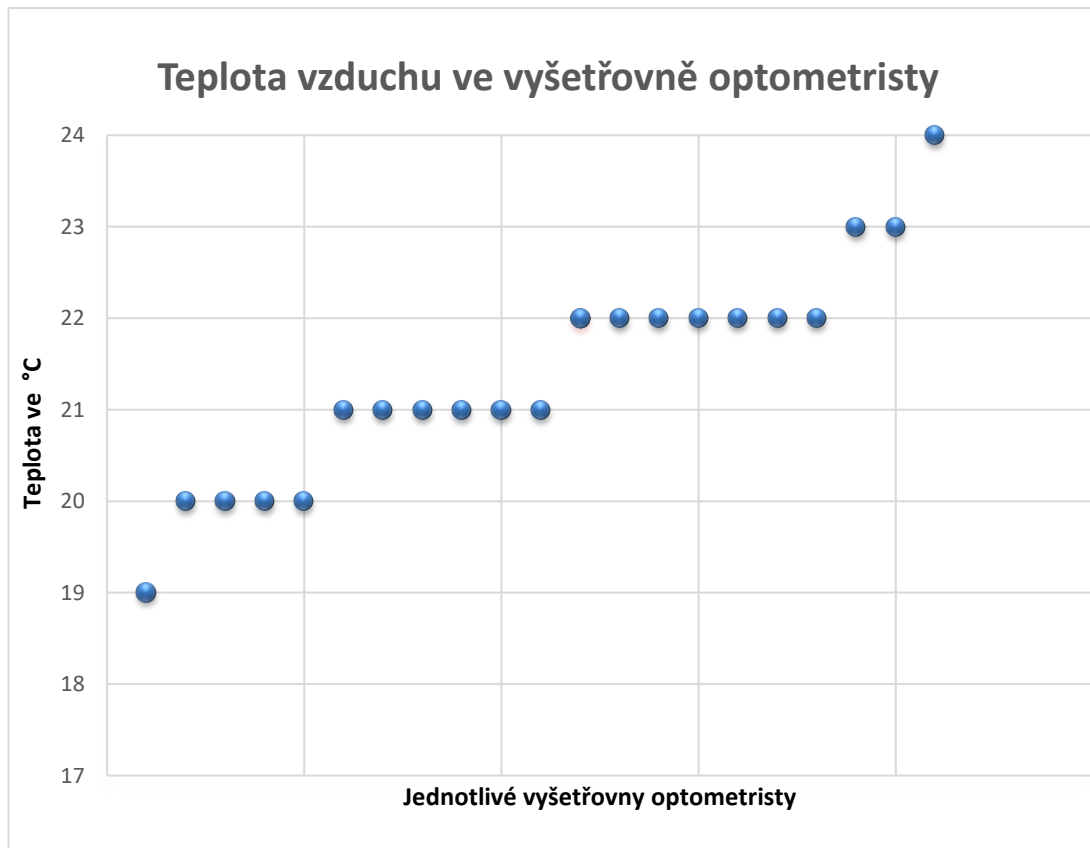
Graf: č. 10. Větrání ve vyšetřovně optometristy

Devátá otázka

Devátá otázka odkazuje na zákonný požadavek o minimální teplotě vzduchu 22°C a vlhkosti vzduchu 30-50%. Zde jsem opět požádala o vynaložení úsilí pro odhadnutí nebo změření dané hodnoty. V dotazníku je kolonka pro vyplnění teploty vzduchu a vlhkosti vzduchu. Vzhledem k předpokladu, že pracoviště nedisponují přesným potřebným vybavením pro měření hodnot, musíme počítat s možnou chybnou odchylkou.

U teploty vzduchu se odpovědi pohybovaly v rozmezí 19-24°C. Zjištěné hodnoty jsou zaneseny na grafu: č. 11, na ose Y je hodnota teploty vzduchu v místnosti v °C. Zákonné normě by z celkového počtu 26 očních optik, vyhovělo 10 očních optik, u 11 je naměřená teplota nižší než požaduje zákonná norma. 5 očních optik odpovědělo b) Nevím.

Hodnotu vlhkost vzduchu bohužel nevyplnila žádná z oslovených očních optik.

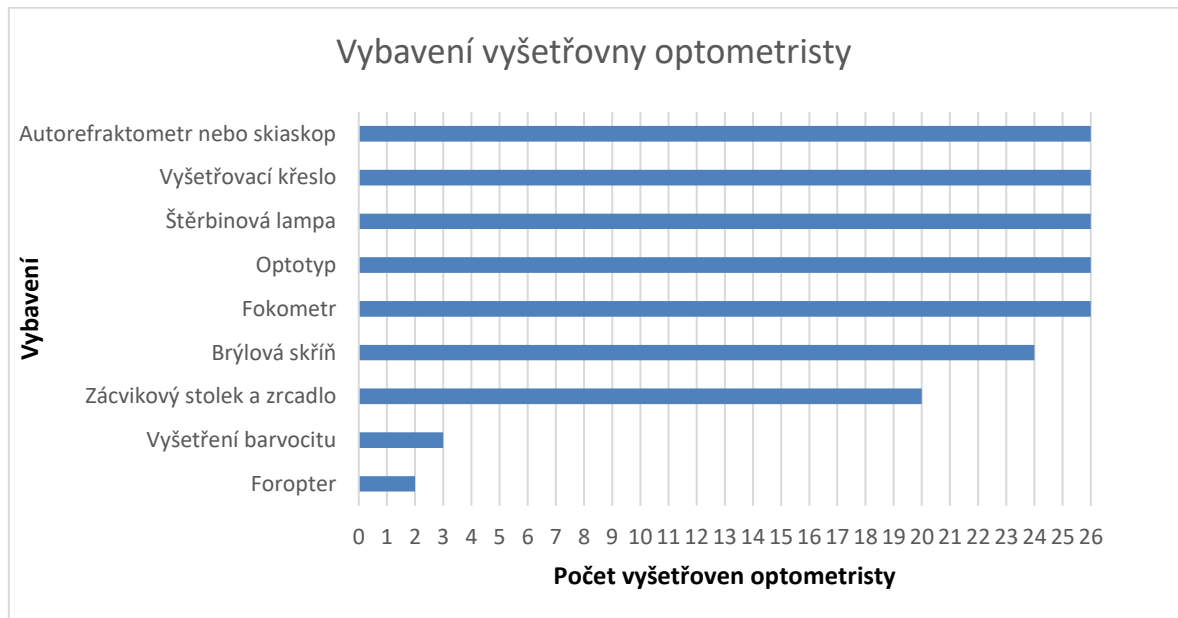

Graf: č. 11. Teplota vzduchu ve vyšetřovně optometristy

Desátá otázka

Desátá otázka zjišťuje vybavení vyšetřoven optometristy. V dotazníku jsou možnosti a) –i), a) Vyšetřovací křeslo, b) Brýlová skříň, c) Foropter, d) Štěrbinová lampa, e) Optotyp, f) Vyšetření barvocitu, g) Zácvikový stolek a zrcadlo, h) Fokometr i) Autorefraktometr nebo skiaskop, včetně měření zakřivení rohovky. U této otázky prosím o zakroužkování vybavení, které je přítomné v dané vyšetřovně. Na grafu č. 12. je zpracováno kolik očních optik má které vybavení, na ose X je počet očních optik, na ose Y je vyjmenované vybavení vyšetřovny. Z grafu vyplývá, že všech 26 očních optik má Vyšetřovací křeslo, Štěrbinovou lampu, Optotyp, Fokometr a Autorefraktor nebo skiaskop včetně měření zakřivení rohovky. Brýlovou skříň má 24 očních optik, zbývající dvě mají na svém pracovišti Foropter, Zácvikový stolek a zrcadlo má 20 očních optik z dotázaných, pouze 3 oční optiky mají na svém pracovišti Vyšetření barvocitu.

Zákon dává na výběr, daná vyšetřovna musí mít Brýlovou skříň nebo Forofter, z tohoto vyplývá, že 77% oslovených vyšetřoven optometristy splňuje povinné vybavení mimo Vyšetření barvocitu. Vyšetření barvocitu najdeme pouze u 11,5% vyšetřoven.

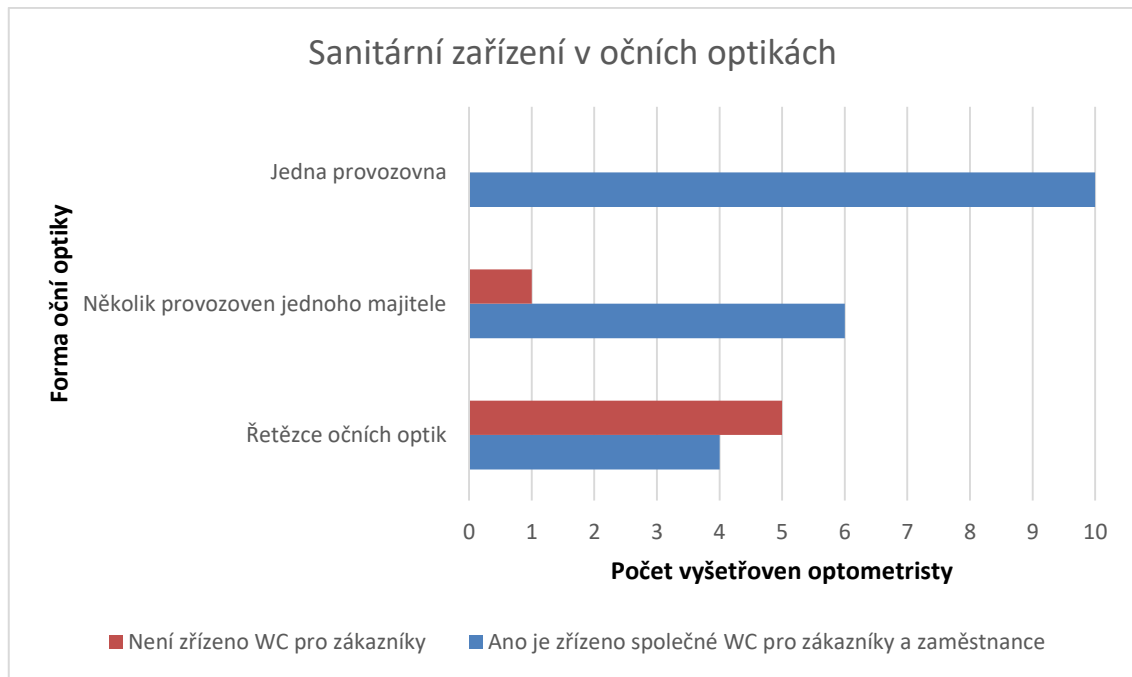
Graf: č.12. Vybavení vyšetřovny optometristy

Otázka jedenáct

Další povinnou výbavou každé provozovny, která má zřízenou vyšetřovnu optometristy je WC pro pacienty, to musí být vybaveno umyvadlem přímo v kabině WC nebo v chodbičce. WC může být společné pro pacienty a zaměstnance v případě, kdy zdravotnické zařízení ambulantní péče sestává z maximálně dvou ordinací lékařů nebo pracovišť dalších zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

Otázka jedenáct je zaměřena na přítomnost WC v očních optikách, která mají vyšetřovnu optometristy, v dotazníku jsou možnosti a) Ano toaleta pro zákazníky je zřízena b) Ano toaleta je zřízena, je společná pro zákazníky a zaměstnance c) Ne toaleta pro zákazníky není zřízena. Aby zařízení splňovalo zákonné normy, musí mít buď samostatné WC pro zákazníky, nebo společné WC pro zákazníky a zaměstnance. V grafu č. 13. vidíme, že oční optiky, které mají pouze jednu provozovnu mají všechny zřízené společné WC pro zaměstnance a zákazníky, a tím splňují zákonnou podmínku ve 100% případů. U očních optik, které mají několik provozoven, má společné WC pro zákazníky a zaměstnance zřízeno 6 provozoven, 1 z nich WC

pro zákazníky zřízené nemá, v tomto případě zákonné podmínky splňuje 86 %. U řetězců očních optik je situace horší, 5 z 9 provozoven nemá zřízeno WC pro zákazníky, zákonné podmínky nespĺňuje více jak polovina provozoven 55,5 %, společné WC pro zaměstnance a zákazníky mají zřízené 4 provozovny. Žádná z oslovených očních optik nemá zřízená samostatné WC pro zákazníky a samostatné WC pro zaměstnance.

Graf: č. 13. Sanitární zařízení v očních optikách

4.6 Diskuze

První hypotéza : „oční optiky jejichž součástí jsou optometrické vyšetřovny, jsou registrovány jako zařízení poskytující zdravotní péči“. Pro potvrzení nebo vyvrácení této hypotézy jsme použili vzorek 26 očních optik, jejichž součástí je vyšetřovna optometry. Z těchto 26 očních optik, 18 uvedlo, že jsou registrované jako zařízení poskytující zdravotní péči, žádná z nich neopověděla, že není registrována jako zařízení poskytující zdravotní péči a 8 z oslovených uvedlo, že tuto informaci nevědí. Můžeme říci, že 69% z oslovených je registrovaných jako zařízení poskytující zdravotní péči. U 31% nemůžeme s jistotou říci, jestli tuto informaci zaměstnanci očních optik pouze nemají k dispozici a oční optika je registrovaná, či nikoli. První hypotézu tedy nemůžeme s jistotou vyvrátit ani potvrdit.

Druhá hypotéza: „optometrické vyšetřovny a jejich vedlejší prostory odpovídají legislativním normám“. U této hypotézy můžeme říci, že se nepotvrdila. Dotazníkem jsme

zjišťovali vybrané legislativní normy, zajímali nás především tyto informace o vyšetřovně optometristy: kdo vyšetřuje – jaké má vzdělání, jaká je podlahová plocha, je umístěna u okna, jaká je teplota a vlhkost vzduchu, vybavení, sanitární zařízení. Dále jsme zjišťovali osm informací o optometrické vyšetřovně, podrobný přehled vyjmenovaných legislativních norem a procento jejich splnění nalezneme v Tabulce č. 1. Můžeme vidět, že plnění jednotlivých norem se liší, procento splnění se pohybuje od 11,5% do 85%.

	Vyšetřovna optometristy:	podmínku splnilo% vyšetřoven	informaci nemáme k dispozici u %
1	má pouze kompetentní pracovníky	85 %	
2	má minimální podlahovou plochu 13 m ²	35 %	19 %
3	má přístup k dennímu světlu	54 %	
4	má přístup k větrání okny	54 %	
5	teplota vzduchu je minimálně 22	39 %	19 %
6	vlhkost vzduchu je v rozmezí 30-50%		100 %
7	má veškeré nařízené vybavení	11,5%	
	má veškeré nařízené vybavení s výminkou Vyšetření barvocitu	77%	
8	má sanitární zařízení	77%	

Tabulka: č. 1. Přehled legislativních norem

Třetí hypotéza: „více než polovina očních optik nabízí i optometrické služby“. Tato hypotéza se potvrdila, 65% z dotázaných očních optik nabízí i optometrické služby, a tedy má zřízenou vyšetřovnu optometristy.

4.7 Shrnutí

Výzkumu se účastnilo 40 očních optik. Na trhu se můžeme setkat s řetězcem očních optik, několika pobočkami očních optik, které patří pod jednoho majitele nebo s jednou pobočkou patřící jednomu majiteli. V našem výzkumu jsou rovnoměrně zastoupeny všechny tyto kategorie, 32,5 % řetězců, 30% více poboček, 37,5% jedna pobočka. Vzhledem k předpokladu, že oční optika patří do živnosti vázané, nás zajímalo vzdělání majitelů očních optik. U očních optik, které mají jednu nebo více poboček bylo zjištěno, že 81% majitelů těchto očních optik mají vzdělání v oboru (optik, optometrista). U řetězců očních optik byla situace rozdílná, vzhledem k velikosti a uspořádání společnosti jsme zjistili, že zaměstnanci, kteří dotazník vyplňovali, nedisponují informací o vzdělání majitele.

Součástí oční optiky může být vyšetřovna optometristy, v našem výzkumu jsme zjistili, že 65% očních optik má zřízenou vyšetřovnu optometristy. Z oslovených řetězců má vyšetřovnu optometristy zřízenou 69%, oční optiky mající pouze jednu provozovnu mají vyšetřovnu optometristy zřízenou v 67%, a nejméně je to u více poboček jednoho majitele 58%.

Dále jsme se zajímali o plnění legislativních norem v oslovených vyšetřovnách optometristy, výzkumu se zúčastnilo 26 očních optik. Podrobné rozebrání plnění vybraných legislativních norem nalezneme v kapitole 4.5 Vyhodnocení dotazníku.

4.8 Závěr

Závěrem můžeme říci, že zjištěný stav o plnění vybraných legislativních norem ve vyšetřovnách optometristy, zřízených v očních optikách, není příliš uspokojivý. V tabulce č. 1. „Přehled legislativních norem“ vidíme, že žádná z vybraných legislativních norem není splněna stoprocentně na žádném pracovišti. Nejhůře dopadlo vyhodnocení o dodržování legislativních norem, ve smyslu umístění vyšetřovny optometristy, její rozměry, teplota a vlhkost vzduchu, umístění u okna atd., v této kategorii ani polovina vybraných vyšetřoven nesplňuje legislativní požadavky. Otázkou je, zda všechny uvedené požadavky jsou opravdu stěžejní pro kvalitní práci optometristy, tuto skutečnost si netroufám posuzovat.

Dalším požadavkem na vyšetřovnu optometristy, je potřebné vybavení a kompetentní pracovníci. Dle našeho výzkumu požadavek na kompetentní pracovníky splňuje 85% dotázaných vyšetřoven, toto procento na první pohled vypadá uspokojivě, co je však zarážející, je rozptyl, který je viditelný v jednotlivých organizačních uspořádáních. U očních optik, které

provozují jednu nebo několik poboček, je procento kompetentních pracovníků ve vyšetřovnách optometristy 100%, což vypovídá o zodpovědném přístupu těchto majitelů. Mezi řetězci splňuje požadavek na kompetentní zaměstnance ve vyšetřovnách optometristy, jen něco málo přes polovinu vyšetřoven, konkrétně 55,5%, a toto číslo je opravdu neuspokojivé. Situace u povinného vybavení vyšetřovny optometristy je následující, veškeré vyjmenované povinné vybavení má pouze 11,5 % vyšetřoven optometristy. Na první pohled i toto číslo vypadá opravdu neuspokojivě, při důkladnějším zkoumání si ovšem můžeme všimnout, že většina z vyšetřoven optometristy nespĺňuje pouze jediné vybavení, Vyšetření barvocitu, pokud bychom toto vybavení opomněli, splňuje vyjmenované vybavení 77% vyšetřoven. Na povinné vybavení se můžeme podívat z hlediska jednotlivých organizačních struktur, oční optiky s jednou nebo více pobočkami, splňují veškeré vybavení vyjma vyšetření barvocitu v 94% případů, u řetězců 55,5% nespĺňuje také povinné vybavení závčkový stolek a zrcadlo.

Za uspokojivý výsledek považují závěr výzkumu o registraci vyšetřoven optometristy jako zařízení poskytující zdravotní péči. Nedostali jsme žádnou odpověď, že by některá z vybraných vyšetřoven optometristy vědomě nebyla registrovaná. U 31% jsme dostali odpověď, že tuto skutečnost neví. Vzhledem k tomu, že u mnoha dotazníků se nepodařilo zabezpečit, aby ho vyplňoval přímo majitel, domnívám se, že toto procento je způsobeno, jen nedostatečnou informovaností zaměstnanců, a doufám, že pokud by dotazníky měli možnost vyplňovat majitelé očních optik, dozvěděli bychom se, že tyto zbývající vyšetřovny optometristy jsou také registrované jako zařízení poskytující zdravotní péči.

Zlepšení zjištěné situace v oblastech umístění vyšetřovny a potřebného vybavení, by mohly přinést důkladnější kontroly.

5 Seznam obrázků, tabulek a grafů

Obrázky:

Obrázek: č. 1 Rozložení pro jednotlivé oční optiky

Tabulky:

Tabulka: č. 1. Přehled legislativních norem

Grafy:

Graf: č. 1. Uspořádání očních optik

Graf: č. 2. Vzdělání majitele oční optiky

Graf: č. 3. Je vyšetřovna optometristy součástí oční optiky ?

Graf: č. 4. Vyšetřovna optometristy je registrovaná jako zařízení poskytující zdravotní péči?

Graf: č. 5 Zaměstnanci vyšetřovny. Jedna pobočka

Graf: č. 6 Zaměstnanci vyšetřovny . Více poboček

Graf: č. 7 Zaměstnanci vyšetřovny optometristy. Řetězce očních optik

Graf: č. 8. Plocha vyšetřovny optometristy je ?

Graf: č. 9. Umístění vyšetřovny optometristy.

Graf: č. 10. Větrání ve vyšetřovně optometristy

Graf: č. 11. Teplota vzduchu ve vyšetřovně optometristy

Graf: č.12. Vybavení vyšetřovny optometristy

Graf: č. 13. Sanitární zařízení v očních optikách

6 Seznam použité literatury

- [1] MAKALOVÁ, Danka. *Živnostenský zákon a prováděcí nařízení vlády s komentářem: úplné znění podle stavu k 1.1.2019*. Praha: Informační centrum ČKAIT, 2019. ISBN 978-80-88265-09-2.
- [2] KAMENÍK, Petr. *Živnostenský zákon: Zákon o živnostenských úřadech : komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-471-2.
- [3] KINDL, Milan. *Občanský zákoník: praktický komentář*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. ISBN 978-80-7380-742-9.
- [4] *Zákon o obchodních korporacích: zákon č. 90/2012 Sb. ze dne 25. ledna 2012*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. ISBN 978-80-87974-00-1.
- [5] Sbírka zákonů, č. 55/2011, vyhláška ze dne 1. března 2011, o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, § 10, § 11, § 24, [online] citováno dne 19.10.2019, dostupné na internetu: <http://portal.gov.cz/app/zakony>
- [6] SZŠ MERHAUTOVA, Historie školy. [online] Brno: Karla Miloševičová citováno dne
- [7] SČOO, Vzdělávání očních optiků a optometristů, [online] citováno dne 30.10.2019, dostupné na internetu: <http://scoo.cz/vzdelavani>
- [8] Materiály pro akreditaci bakalářského studijního programu [online] citováno dne 30.10.2019 dostupné na internetu ><http://www.med.muni.cz/index.php?id=365><
- [9] Materiály pro akreditaci bakalářského studijního programu [online] citováno dne 30.10.2019 dostupné na internetu http://akreditace.inf.upol.cz/2004/B5345_Optometrie/B5345_Optometrie.pdf
- [10] Mezinárodní spolupráce [online] citováno dne 30.10.2019 dostupné na internetu <http://optometrie.fbmi.cvut.cz/zajisteni-oboru/mezinarodni-spoluprace/><
- [11] Bakalářský studijní program Biomedicínská a klinická technika zdravotnický obor Optika a optometrie [online] citováno dne 30.10.2019 dostupné na internetu <http://www.fbmi.cvut.cz/uchazeci/studium/bakalarsky-program/optika-a-optometrie><
- [12] Wikipedie [online]. [cit. 2020-04-22]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Optometrie>
- [13] ŠEBEK, Pavel., článek Stránky Společenstva SČOO, časopis Česká oční optika, číslo 1/2010, ročník 51, ISSN 1211-233X

- [14] vyhláška č. 221/2010 Sb., vyhláška MZČR o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení, příloha č.1 a příloha č.2, [online] citováno dne 19.10.2019, dostupné na internetu: <http://portal.gov.cz/app/zakony>
- [15] RUTRLE, Miloš., *Přístrojová optika*. vydal Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně, 2000, s. 189, ISBN – 80 – 7013 – 301 – 5
- [16] KUČHYNKA, Pavel, et al. *Oční lékařství*. 1. vydání. Grada, 2007. 266 s. ISBN 978-80-247-1163-8.
- [17] Zákon č. 372/2011 Sb. Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách). *Zákony pro lidi: Sbírka zákonů* [online]. [cit. 2020-04-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-372>
- [18] Nestátní zdravotnické zařízení - krok za krokem, [online] citováno dne 3.11.2019, dostupné na internetu: <http://www.businessinfo.cz>
- [19] ŠEBEK, Pavel., článek Stránky Společenstva SČOO, časopis Česká oční optika, číslo 1/2010, ročník 51, ISSN 1211-233X
- [20] *Poplatky: místní poplatky, soudní poplatky, správní poplatky, některé další poplatky : redakční uzávěrka ..* Ostrava: Sagit, 1995. ÚZ. ISBN 978-80-7488-290-6.
- [21] LASÁK, Jan. *Zákon o obchodních korporacích, obchodní zákoník: srovnávací texty*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7357-346-1.
- [22] *Daňové zákony: úplná znění platná k ...* Praha: Grada, 1999. ISBN 978-80-271-2274-5.
- [23] Vyhláška č. 55/2011 Sb. Vyhláška o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků. *Zákony pro lidi: Sbírka zákonů* [online]. [cit. 2020-04-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-55>
- [24] *Zdravotní služby: redakční uzávěrka ..* Ostrava: Sagit, 2011-. ÚZ. ISBN 978-80-7488-363-7.
- [25] MACH, Jan. *Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování: Zákon o specifických zdravotních službách*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Praktický komentář. ISBN 978-80-7598-103-5.
- [26] KRÝSA, Ivo. *Zákon o ochraně veřejného zdraví: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-070-8.

- [27] HABERLAND, Tomáš., článek Foropter nebo refrakční brýle?, časopis Česká oční optika číslo 4/2009, str. 61, ročník 50, ISSN 1211–233X
- [28] SYNEK, M. a kol. Podniková Ekonomie. 4.vyd. Praha: C.H.Beck, 2006. ISBN 80-7179-892-4.
- [29] RUTRLE, Miloš. Brýlová technika, estetika a přizpůsobování brýlí: učební texty pro oční optiky a oční techniky, optometristy a oftalmology. 1. vyd. Brno: IDVPZ, 2001, 143 s. ISBN 80-701-3347-3.
- [30] Changing views on myopia. *British Journal of Ophthalmology* [online]. London, 1975 [cit. 2020-04-22]. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1017404/?page=1>
- [31] DAVID GOSS, A. History of Optometry [online]. [cit. 2020-4-20]. Dostupný z: <http://www.opt.indiana.edu/people/faculty/graphics/goss/opthx.pdf>
- [32] *Thomas Young: Natural Philosopher* [online]. Cambridge: The Syndics of the Cambridge University Press, 1954 [cit. 2020-04-22]. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=hHc6AAAAIAAJ&pg=PR3&lpg=PR3&dq=Wood,+A+a+Oldham,+F.:+Thomas+Young:+Natural+Philosopher.+Cambridge,+1954.+The+Syndics+of+the+Cambridge+University+Press&source=bl&ots=VBTcUNnyHQ&sig=ACfU3U0nmQxV5K331anb2mGY5kfF8P-0dA&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwiIh8y31fvoAhUK2KQKHTtQCtQQ6AEwAHoECAsQAQ#v=onepage&q=Wood%2C%20A%20a%20Oldham%2C%20F.%3A%20Thomas%20Young%3A%20Natural%20Philosopher.%20Cambridge%2C%201954.%20The%20Syndics%20of%20the%20Cambridge%20University%20Press&f=false>
- [33] HAMZA, František. K dějinám českých mediků. *Městská knihovna v Praze* [online]. Praha: Spolek českých mediků, 1895 [cit. 2020-04-22]. Dostupné z: <http://www.digitalniknihovna.cz/mlp/view/uuid:d2b637c0-07f6-11de-88b9-0030487be43a?page=uuid:352aba10-07f8-11de-8896-0030487be43a>
- [34] Chilton's review of optometry: A Snapshot of Optometry Around the World. New York: Jobson Medical Information, 2009, č. 6. ISSN 0147-7633.
- [35] ADAM, Jan. *Osobnosti - Česko: Ottův slovník*. Praha: Ottovo nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-7360-796-8.
- [36] Česká oční optika: Historie brýlí. Brno: Společenstvo českých optiků a optometristů, 03,04-2008, 01-2009, č. 2. ISSN 1211–233X

- [37] Hermann von Helmholtz, *GERMAN SCIENTIST AND PHILOSOPHER. ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA* [online]. L. Pearce Williams [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/biography/Hermann-von-Helmholtz>
- [38] JEŘÁBKOVÁ Andrea., článek Ambulance optometristy a legislativa, časopis Česká oční optika číslo 4/2014, str. 28-32, ročník 55, ISSN 1211–233X
- [39] DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Vědecké monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-807-4789-618.
- [40] JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Eva DVOŘÁKOVÁ. *Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně*. 3. vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Právo pro praxi. ISBN 978-80-271-0872-5.

7 Přílohy

7.1 Dotazník

Prosím o vyplnění dotazníku, který bude použit na zpracování Bakalářské práce. Vyplněné údaje jsou anonymní, a budou zpracovány pouze pro účely Bakalářské práce, v žádném případě nedojde ke spojení jednotlivých optik s vyplněnými údaji.

- 1) Oční optika je:
 - a) Součást řetězce
 - b) Jedna z několika poboček jednoho majitele
 - c) Jediná pobočka majitele

- 2) Majitel oční optiky je:
 - a) Optik
 - b) Optometrista
 - c) Nemá vzdělání v oboru
 - d) Nevím

- 3) Je optometrická vyšetřovna součástí oční optiky?
 - a) Ano
 - b) Ne

- 4) Optometrická vyšetřovna je registrovaná jako zařízení poskytující zdravotní péči?
 - a) Ano
 - b) Ne
 - c) Nevím

- 5) V optometrické vyšetřovně vyšetřuje:
 - a) Optometrista
 - b) Oční optik, který má zkušenosti s refrakcí

- 6) Optometrická vyšetřovna má podlahovou plochu?
 - a) Méně než 13m²
 - b) 13m² a více
 - c) Nevím

- 7) Optometrická vyšetřovna je umístěna:
 - a) U okna, má denní osvětlení

- b) Není u okna, ale má zajištěné kvalitní umělé osvětlení
 - c) Není u okna, je v ní málo světla
- 8) V optometrické vyšetřovně:
- a) Větráme oknem
 - b) Lze větrat oknem, ale používáme vzduchotechniku
 - c) Nelze větrat oknem, používáme vzduchotechniku
- 9) Teplota a vlhkost vzduchu: (prosím o vyplnění hodnot)
- a) Teplota: Vlhkost:
 - b) Nevím
- 10) Vybavení optometrické vyšetřovny: (prosím zakroužkujte vybavení, které je na vašem pracovišti přítomné)
- a) Vyšetřovací křeslo
 - b) Brýlová skříň
 - c) Foropter
 - d) Štěrbínová lampa
 - e) Optotyp
 - f) Vyšetření barvocitu
 - g) Zácvikový stolek a zrcadlo
 - h) Fokometr
 - i) Autorefraktometr nebo skiaskop, včetně měření zakřivení rohovky
- 11) Je v oční optice nebo optometrické vyšetřovně toaleta pro zákazníky ?
- a) Ano
 - b) Ano, toaleta je společná pro zákazníky a zaměstnance
 - c) Ne

Autor dotazníku: Ing. Kateřina Fait, CVUT v Praze, Fakulta biomedicínské inženýrství